VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVIII. évfolyam
8603. szám
8 oldal 30 bani
Vasárnap
1972.
november 19.

December 30

A Köztársaság kikiáltása 25. évfordulójának tiszteletére

DOLGOZZUNK GYORSABBAN, JOBBAN, HATÉKONYABBAN

az ötéves terv határidő előtti teljesítéséért folytatott versenyben

Mikrotárlat—vitával

A Köztársaság évfordulóját köszöntötte a Tóth Árpád irodalmi kör e heti rendhagyó gyűlése. Az ismételten nagy számban megjelenő érdeklődőket MAGHERA ÁRPÁD, a tehetséges fiatal festőművész néhány képéből megrendezett minikiállítás várta. A főleg fiatal részvevők a festmények kapcsán vitáztak a képzőművészet céljairól, lehetőségeiről, elhivatottságáról. Külön értéket adott a találkozónak több aradi képzőművész jelenléte, akik, a kiállítóval együtt, beszéltek alkotói hitvallásukról, munkamódszereikről. A sokfelé ágazó vita ellenére, úgy érezzük az ülés végül is elérte célját: a jelenlévők láthattak néhány szép, érdekes festményt, bepillanthattak a művészek gondolatvilágába és ha nem is oldottak meg különleges problémákat, beszélgetésükkel közelebb kerültek a modern képzőművészet megértéséhez.

LAPUNK V. OLDALÁN

200 éves a komlósi iskola

Munkatársunk beszámol az iskola egykori gondjairól, küzdelmeiről, az Alma mater napjainkban kifejtett korszerű oktató-nevelői tevékenységéről!

FÉMÖNTŐK

Félszáz ember sürgölt-forgolt a duruzsoló fémolvasztókemencék, a gőzölgő formák és a furu alakú öntőgépek között. A csarnok közepén két karcsú kúpoló kemence uralta a teret. De csak az egyik működött. A másikra majd csak holnap kerül sor. Rotációban dolgoznak ugyanis. A közbevetett pihenőnapon sámottbélését javítják, igazítják.

Az öntők éppen csapolásra készültek. Budău Gheorghe olvasztárnak nem is kellett hívnia őket. Az izzó salak vörös fénye jelezte, hogy jöhetnek. Nemsokára már tégelybe csordogált a lávaszerűen szikrázó vas. Csodálkozásunkra nem a formák felé, hanem a terem végébe vitték. Csakhamar kiderült, hogy miért. Ott egy vízszintes billenőkemencébe öntötték bele. Kísérőnk, Varga György művezető megmagyarázza hogy miért szükséges ez:

— Egyszerre nem tudjuk felhasználni az egész vasat, ezért helyezzük pótkemencébe ahol megfelelő hőmérsékleten tarthatjuk, míg az adag elfogy. Így a kúpoló egyből felszabadul; újra tölthetjük. S amíg az előzőleg csapolt vas-adag tart, addigra megolvad a következő tétel is.

Ügyes eljárás, értékes órákat takarítanak így meg. A gépeknél sincs fennakadás. Szándékosan mondunk gépeket, mert itt bizony már csak nagyon kevés alkatrészt öntenek a hagyományos homoktormába. A termelés mintegy 80 százalékát, kokillák, centrifugák vagy magas nyomású öntőgépek segítségével állítják elő. Ott áll sorjában az a 12 gép is, melyeket házilag gyártottak. Most nagy hasznát veszik mindegyiknek. Megálltunk néhány percre a kisgépek mellett és elnéztük, hogy Ardelean Vasile, Keiser Ferenc és a többiek milyen ügyesen végzik munkájukat.

Jókora merőkanál vörösen izzó folyékony vasat öntöttek a gép felső nyílásába. Egy gombnyomásra villámgyorsan megperdült a fémből készült forma és a képlékeny anyag pillanatok alatt kitöltí azt. Újabb gombnyomásra leállt a gép s egy fémkar fölemelésével előkerültek a még piros, de most már határozott formát öltött alkatrészek. Aitókilincsek fürtjei jelentek meg egyszerre. Itt az IAMMBA öntödéjében, a fürtöntést már nagyon régen alkalmazzák. Ha jól emlékszem városunkban ők voltak azok, akik ezt a haladó, termelékeny módszert elsőkként bevezették, és ez azóta egyre tökéletesebbé vált. Az így készült alkatrészek már nem igényelnek semmiféle utólagos forgácsolási műveletet.

TÓTH SÁNDOR

(Folytatása a VII. oldalon)

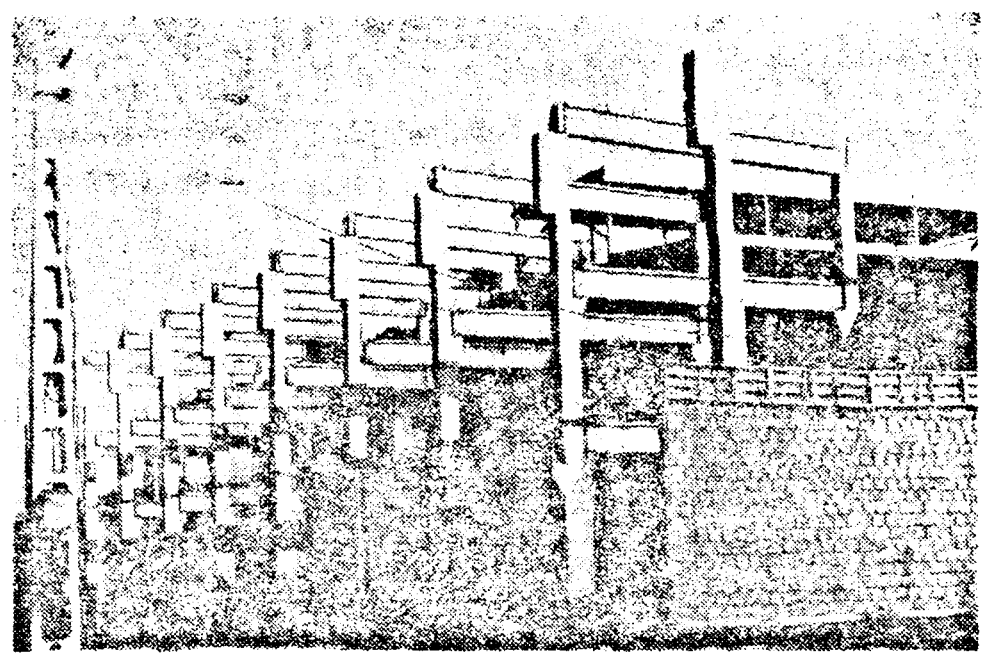

Szimmetria. (I. HODREA felvétele)

Karóra a bársonyterítőn

Egyik helyiipari vállalatunk pártalapszervezetének közgyűlésén, a munkálatokat vezető elnök lecsatolta karóráját, maga elé tette a piros bársonnyal borított asztalra, s javasolta, hogy a hozzászólók mondókájukat fogják rövidre. „Ha valaki tudja, hogy mit akar mondani, azt öt perc alatt elő is adhatja". A jelenlévők nagy lelkesedéssel fogadták a javaslatot.

Néhány hete folynak pártszervezeteinkben a beszámoló és választási közgyűlések. November második felében kerül sor a hét megyei város pártkonferenciájára is. Ez a fontos esemény Lippán már le is zajlott, a pankotai kommunisták küldöttei pedig holnap választják meg az új városi pártbizottságot.

Egy sor ilyen ülésen vettem részt, s most, amikor igyekszem megfogalmazni azt, ami meghatározta hangulatukat és atmoszférájukat, a legelső jellemzőként a céltudatos felelősségérzet bukkant föl tudatomban.

Karóra a vörösbársony asztalterítőn...

Céltudatos felelősségérzet. A céltudatosság itt a tudományosan tervezett jövő pontos ismeretét, a párt politikai vonalának tüzetes és az adott munkahely konkrét követelményeivel gazdagított ismeretét jelenti, a felelősségérzet pedig a kommunisták azonosulását személyi elkötelezettségét a feladatok iránt.

Visszaidézem a beszámoló és választási közgyűléseik vitáit. Az eredmények felsorolását, az eredmények és a hibák elemzése váltotta fel. Egyre kevesebb az olyan hozzászólás, amely valamiféle leltárra, statisztikai beszámolóra emlékeztet. Valamiért, vagy valamilyen jelenség ellen beszélnek az emberek. Ismertetik a jó kezdeményezést, a helyes munkamódszert, és fellépnek a formalizmus, a tehetetlenség, a pazarlás vagy a lelkiismeretlenség ellen.

Igaza volt annak, aki azt mondta, hogy egy választási közgyűlésen öt perc alatt mindenki elmondhatja a maga mondókáját, ha pontosan tudja, mit akar a közösség, a pártlagok elé tárni.

Az a benyomásom, hogy tudjuk és meg is tudjuk mondani mit várunk el az újonnan megválasztott pártszervektől. A karóra, az idő figyelme kötelez bennünket, az értékes időé, amellyel versenyre keltünk.

Szükségünk van minden percre és minden percet tartalommal kell megtöltenünk, legyen ez a tartalom a munka felelősségteljes elemzése vagy maga az élő, a teremtő munka. Csak így érhetjük utól és hagyhatjuk magunk mögött az időt, s csak így válthatjuk valóra az Országos Pártkonferencia nagyszerű célkitűzését: teljesítsük négy és fél év alatt az ötéves tervet.

T. GY.

Nem tűr halasztást az őszi mélyszántás!

Megyénk területén napokkal ezelőtt földbe került az előirányzaton felüli kenyérgabona magja is. Valamennyi termelőszövetkezetben a gépi- és emberi erőt, a kései terményok betakarításához irányították, hogy mielőbb fedél alá kerüljön a kukorica, mentesüljenek a földek a melléktermékektől. Ám a szövetkezeti tagok korántsem térhetnek pihenőre, hisz több tízezer hektárról kell leszállítani a kukoricaszárat, biztosítani a munkafrontot az erőgépek részére. Az idei mezőgazdasági esztendőt csak akkor tekinthetjük befejezettnek, ha a mélyszántásokat is elvégeztük.

A jó gazdák saját tapasztalataikból ismerik az őszi ugarok előnyét. Agrotechnikai szempontból épp e művelettel kell lerakni a jövő esztendei bőséges hozamok alapjait. A mély talajforgatás elvégzése szükséges követelmény minden gazdaságban. Az ősz folyamán lehullott kiadós csapadék összetömörítette a felső termőréteget. A lelazított földbe szinte tengelyig süllyedtek a szállítóeszközök kerekei, romlott a talaj szerkezete. Ezt pedig helyre kell hozni, hisz a tavaszi kultúrák is jó magágyat igényelnek. A mélyen felforgatott termőréteg fizikai tulajdonságait csakis az őszi szántások javíthatják meg. Minden földművelő tudja, hogy a téli fagyok átjárják a rögöket, morzsalékossá teszik a földet, ezáltal egyensúlyba hozzák a mikroorganizmusok élettevékenységét és ezen túlmenően nagy mennyiségű nedvességfelhalmozódásra nyújtanak lehetőséget. A hóréteg alatt a gyommagvak millióí indulnak csírázásnak, ezek javarészét pedig a tavaszi előkészítő műveletekkel kiirthatjuk.

Eddig az erőgépek zömét a vetésnél üzemeltettük, a termények szállításánál alkalmaztuk. Nem jutott traktor az ugaroláshoz. Sőt, a vetés meggyorsítása érdekében a nyáron felszántott területek egy részét is kénytelenek voltunk bevetni.

Idén megyénk termelőszövetkezeteiben több mint 100 000 hektárra tehető az ugarolásra váró területek mennyisége. November 16-ig csupán 38 százalékban tettünk eleget feladatainknak. A teljesítményeket az alábbi kimutatás tükrözi:

Szövetkezetközi tanács	Nyári és őszi ugarok %-ban	Szövetkezetközi tanács	Nyári és őszi ugarok %-ban
Gurahonc	52	Soborsin	34
Újarad	49	Fenlak	33
Szentanna	47	Beliu	31
Pécska	44	Şiria	30
Sînlean	44	Sikula	30
Ternova	43	Nagylak	23
Socodor	42	Kürtös	24
Sebes	40	Miske	23
Neudorf	39	Gyorok	21
Csermő	38	Chisineu Criş	20
Vinga	34		

A megyei átlagon felül csupán 9 szövetkezetközi tanács tevékenységi körzetébe tartozó gazdaságban teljesítették az ugarolási előirányzatokat. Kielégítő ütemben haladnak a fintinelei, az aluniși, a szépfalusi, a pécskai Steagul roșu, a kisperegi, a keresztesi, a szentannai és komlósi mtszekben dolgozó gépesítési alegységek traktorosai, amelyek a beütemezett terület több mint 60—70 százalékán hasítottak barázdát. De velük ellentétben Nagyszintyén, Majlátón, Ágyán, Satu Nou-ban, Morodán, Kovaszincon, Soborsinban, Bokszegen, Kislakán, Sebesen és a Lippa II. téeszekben a terület egy tizedét sem szántották fel eddig.

SZABÓ GYULA

(Folytatása a VII. oldalon)

Hej, falu legszebb háza!

Sofronván jártam a minap, s a helység központjában elhelyezett, hatalmas ablakaival, üvegajtajával villogó, modern áruház valósággal vonzott magához. De ennél is jobban érdekelt, hogy mit találnak benne, miként vannak megelégedve vele a sofronyaiak. Ime, előljáróban néhány vélemény:

KOVÁCS ROZÁLIA, termelőszövetkezeti dolgozó: Ez év júliusától általában véve nem panaszkodhatunk az ellátásra.

TOFIL VIOARA és TOFIL AURINA háziasszonyok: Örülünk, hogy azóta nem kell sorbaállnunk. És tegyük hozzá — mondották —: a kiszolgálás előzékeny, udvarias.

Az üzlet felelősével, Ehegartner Vasilehoz fordultam:

— Ha jól értesültem, az áruház ez év júliusában költözött ebbe az új helyiségbe. Önnek is az a véleménye, hogy azóta itt minden a legnagyobb rendjén van?

— Mindenesetre, igyekszünk. Októberi tervünket például jó néhány ezer lejjel túlszárnyaltuk.

Valóban erről tanúskodik a nyilvántartás. És az is dicséretére válik az üzletnek hogy jelenleg szinte minden áruféleségből gazdag a választék, sőt megtalálhatók azok az áruk is, amelyek Arad egyes peremvárosaiban, példának okáért Gájban, olykor hiánycikkeknek számítanak (kékszesz, szappan, cipőkrém). De az üzlet előtt egy kissé más véleményeket is hallottam, mint idebent...

— Ráfogás! — így az üzletvezető.

Javasoltam, hogy győződjünk meg róla, mi ketten. Itt van például a szalámi, meg a kolbász — mutattam a polcra. — Ez, ugye, reggel óta itt áll?

— Igen — felelte —, mert nem fért mind be a hűtőszekrénybe.

Amikor erről beszélgettünk, egy óra felé járt az idő, s a hűtőszekrény jobbára már üres volt. Nem is működtette a felelős. Így nem fogy az áram!

Gazdaszellem? De hiszen a vásárlók, és az üzlet forgalmának rovására megy az ilyen... kalkuláció!

— Szépek a rádió- és tv-készülékek, s látom, nincs hiány rizsből, cukorból és más élelmicikkekből sem — jegyeztem meg —, sőt, szeszesital is van itt bőven. Dicséri a felelőst továbbá, hogy játékokat is hozott az üzletbe.

— Hoztam, hiszen arra gondoltam, hogy igen kelendőek lesznek.

— Kitűnő! De hát a könyvek, hol vannak?

— Nincsenek. Azok nem kelendőek.

Kötve hiszem, hogy akadna gyermek, aki ne szeretné a mesét, a meséskönyvet! És ugyan kiválaszthatja-e a felnőtt a neki tetsző könyvet, ha nemcsak, hogy nem ajánlanak neki (gazdag választékból), de megvételéhez egyszerűen hozzá sem férhet!

Szerintem, csak az nevezhető igazán jó gazdának, aki az anyagi és szellemi javakat mindenekelőtt a közügy érdekében igyekszik kamatoztatni, még akkor is, ha az ilyen irányú erőfeszítéseiből neki egyénileg nem származik azonnali, kézzelfogható haszna.

Jobb gazdaszellemet akkor tanúsíthat az üzletvezető — csak néhány sofronyai példát említek — ha abba sem nyugszik bele, hogy az áruház udvarán mi van: a petróleumtárolásra létesített medence fala egy helyen „magától" szétment (a Kürtösi Fogyasztási Szövetkezet egyik szolgáltatási csoportja készítette); a faládák közelében petróleummal telt hordók, ezek egyikéből hiányzik a dugó; a tűzoltó szerszámok szanaszét hevernek, s ha netalán valami baj lenne, az idesietők abban a nagy ládában homokot hiába keresnének, öt-tíz méternyi szakaszon akkora a sár, hogy teherautóval aligha lehet ide behajtani...

Dudorászva jöttem, sóhajtva távoztam: Hej, falu legszebb háza, gazda-e a gazdád?

SIMONFI IMRE

Bírálataink nyomán

Rendes köszönetnyilvánítás

Szatirikus köszönetnyilvánítás című cikkünkben szóvá tettük, az aradi autóbuszállomáson az utasok mindig csak az utolsó pillanatban tudhatták meg, hogy a várakozó vagy befutó buszok közül melyik, milyen útvonalon halad majd végig. Az autóállomás vezetősége 8843-as számmal ellátott válaszlevelében a következőket hozta tudomásunkra a cikk megjelenése nyomán:

Jó néhány táblácskát készíttettek, s ezek mindenikére ráírták egy-egy útvonalat. Ezeket a megfelelő autóbuszok elé helyezik tizenöt perccel az indulás előtt.

Olvasóink nevében ezúttal rendes köszönetünket fejezzük ki ezért a valóban rendes munkáért.

Mégiscsak van gazdája

Az Aurel Vlaicu sugárúton lévő 9-es számú blokkban egy ideig nem működött a távfűtés. Az ok: Az Arad Megyei Építő-Szerelő Vállalat úgy viszonyult ehhez a kérdéshez, mintha már nem az ő gondja lett volna, holott a valóság az, hogy a távfűtési berendezések karbantartását a közművesítési vállalat csak az átadás megtörténte után vállalhatja magára. Így hát (9507 számú) átiratunk nyomán továbbra is az építő-szerelő vállalatra hárult a javítási munka, amelyet aztán el is végzett.

(Si — re)

Az Állatkiválasztó és Szaporító Megyei Központ

aradi székhelye, Bodrogului út 3. szám

VERSENYVIZSGÁT RENDEZ

ez év november 25-én 8 órakor egy zootechnikus állás betöltésére, aki az állatkiválasztó szektorban fog dolgozni. Ezenkívül

ALKALMAZ

— két B és C kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőt.

Alkalmazási feltételek a 12/1971-es Törvény és a 914/1968-as MTH értelmében

(1132)

Az Arad megyei Electrometal vállalat

Aurel Vlaicu út 139. szám
telefon 1-12-60

alkalmaz

— tervezési osztályfőnököt
— gépfelszerelő lakatos mestert
— C, D és E fokozattal rendelkező gépkocsivezetőket
— lakatosokat
— hegesztőket
— szakképesítetlen munkásokat

(1133)

HIRDETÉSEK

A Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Szerelő és Javító Üzem

Arad, Steagului utca 1. szám

alkalmaz

— SDV tervező mérnököket
— SDV tervező technikusokat
— öntőket
— kovácsokat
— szakképesítetlen munkásokat öntéshez és abból a célból, hogy rövid tanfolyamon kiképzést nyerjenek az esztergályos, marós és öntő szakmákban.

A tanfolyam részvevői a következő feltételeknek kell hogy eleget tegyenek:

— 18 (betöltött) év
— hét-nyolc általános osztályos végzettség az esztergályos és marós mesterséghez
— négy osztály az öntő mesterséghez
— állandó Arad megyei lakhely.

(1129)

Az aradi Progresul Helyiipari Vállalat

Postăvarul utca 20. szám.

versenyvizsgával alkalmaz:

— elsőosztályú jogtanácsost
— elsőosztályú közgazdászt
— gépésztechnikust
— átvevő elosztókat (komplex ügykezeléshez)

Alkalmazási és fizetési feltételek a 914/1968-as MTH. és a 12/1971-es, valamint a 22/1969-es Törvény értelmében.

Felvilágosítások a vállalat személyzeti osztályán.

(1134)

Az Aradi Szállítási Vállalat

Victoriei út, 37. szám.

sürgősen alkalmaz

— D fokozattal rendelkező gépkocsivezetőket autóbuszokra

Ugyanakkor speciális tanfolyamot rendez C fokozattal rendelkező fiatal gépkocsivezetők számára, akiknek 1—3 éves gyakorlatuk van. A tanfolyam célja, a D fokozat elnyerése.

A tanfolyam 1973 január 3-án kezdődik és három hónapig tart. A hallgatókat erre az időre kiveszik a termelésből.

A tanfolyam ideje alatt a hallgatók a vállalattól kapják a fizetést. Sikeres vizsga után autóbuszon dolgozhatnak.

UGYANAKKOR ALKALMAZ:

— gépkocsi villanyszerelőket
— gépkocsi géplakatosokat
— jegykezelőket autóbuszra és villamosra
— kovácsokat

Az érdeklődők felvilágosítást kaphatnak a vállalat személyzeti-adminisztrációs osztályán.

(1137)

APRÓHIRDETÉSEK

ELADÓ kétszobás lakás az állomás közelében, egy szoba azonnal elfoglalható. Érdeklődni Cantemir utca 19 — Grădiște.

(584)

ELADÓ egy elfoglalható lakrész, str. Gheorghe Dimitrov 122, 4. lakás.

(581)

ELADÓ háromszobás összkomfortos lakrész, két szoba melléklehelyiséges lakáscserével, Gheorghe Dimitrov utca 33.

(582)

ELADÓ sürgősen, három nagyszobás elfoglalható lakrész, Lalelei utca 2, lakás 4, 16—21 óra között.

(578)

ELADÓ négy égős villanykályha, Clujului utca 51.

(583)

ELADÓ azonnal beköltözhető kertes magánház. Érdeklődni Koszmodemjánszkája utca 27, Gáj.

(585)

ELVESZETT fekete aktatáska különböző iratokkal és iskolakönyvekkel. Megtalálót kérem juttassa el jutalom ellenében a Clujului utca 156 szám alá.

(587)

GYÁSZJELENTÉS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa és testvér Nagy Ferenc, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése vasárnap, november 19-én, 15 órakor lesz a felső temetőben.

A gyászoló család

(588)

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk minden rokonnak, jó barátnak, kollegának és szomszédnak, aki felejthetetlen férjem, édesapám, Mikló Antal temetésén részt vett, sírjára virágot helyezett és mélységes fájdalmunkat enyhíteni igyekezett.

Bánatos felesége és leánya

(576)

Fizessen elő a Vörös Lobogóra!

A Készruhagyárban túljutottak a latolgatások időszakán

„Jó tulajdonos, jó gazda, jó termelő"

A Szerszámgépgyárban látott napvilágot a kezdeményezés, melynek célja méginkább tudatosítani a dolgozókban a kettős — tulajdonosi és termelői — minőségüket, jobb, hatékonyabb munkára ösztönözni a közösségeket. Felfigyeltek a kezdeményezésre más ipari egységekben is, majd szeptemberben, a Szerszámgépgyárban rendezett tapasztalatcsere után, számos vállalatban elhatározták, hogy átveszik azt. Így történt ez a Készruhagyárban is. Ám — mint ezt lapunk október 11-i számában megírtuk — kissé bátortalanul láttak munkához. Most, nem egészen másfél hónappal a cikk megjelenése után, újra felkerestük a gyárat, hogy felmérjük a közben megtett utat. A tapasztaltak alapján ezúttal sem állíthatjuk egyértelműen, hogy mindent megtettek már a kezdeményezés gyakorlati alkalmazásáért, de azt leszögezhetjük: **túljutottak a latolgatások időszakán.**

Az első lépés: hatékony politikai munka

Váran Marioara, a pártbizottság titkára mondotta el, hogy — miután a vállalati pártkonferencián elhangzott a kérés: tekintse magáénak a pártszervezet, a mozgalom kiterjesztését, — hatékony politikai munkába kezdtek. Részletesen megvitatták a szerszámgépgyáriak munkamódszerét a pártszervezetekben és külön az agitátor csoportokkal, meghatározták a szemléltető agitáció kialakítási módját, s általában tudatosították a dolgozókban: alkalmazható ez a kezdeményezés a gyárban.

A szakszervezeti bizottság (elnök Morar Maria) hozzálátott az alkalmazás gyakorlati előkészítéséhez. A most folyó szakszervezeti beszámoló és választó csoportgyűlések vitájának egyik fő témája a szerszámgépgyáriak kezdeményezése. Ezalkalommal részletesen megtárgyalják minden munkahelyen, hogy miként gazdálkodhatnak és termelhetnek jobban, hatékonyabban. A javaslatokat összegyűjtik s ezek figyelembe vételével decembertől az egész gyárra kiterjesztik a kezdeményezést.

Kialakulóban a legmegfelelőbb forma

Már most elmondhatjuk, hogy kialakulóban van a vállalat termelési sajátosságainak legmegfelelőbb formája a kezdeményezésnek. Tulajdonképpen két fő utat kívánnak követni. Az egyik a termelési eredmények növelése a gépek, gépi berendezések jobb kihasználásával, a másik pedig a nyers- és segédanyagokkal történő gazdálkodás magasabb szintre emelése.

Az első „útról" Cordoș Dumitru technológus, a pártbizottság titkárának helyettese így nyilatkozott:

— Mindkét váltásban, valamennyi munkahelyen egyenlő arányban biztosítottuk a megfelelő számú, jól képzett karbantartó lakatost, villanyszerelőt stb. De ez nem elegendő, hiszen a gépek, berendezések zavartalan működése nagy mértékben attól függ, hogy az azokkal dolgozók miként kezelik, tisztítják, olajozzák a termelőeszközöket. Ezért dolgozóinkat arra ösztönözzük, hogy a műszak lejártakor mindenki tisztán, olajozottan, üzemképesen adja át a gépet váltásának. Ennek ellenőrzését is megszerveztük s e feladattal a szakszervezeti csoportok munkavédelmi megbizottait láttuk el.

Az anyagfogyasztási normák csökkentése, tehát a másik „út", nem újkeletű törekvés a Készruhagyárban. Ám most, a szerszámgépgyáriak kezdeményezésének bevezetését előkészítő időszakban tökéletesítették az anyagtakarékossági mozgalmat s elsősorban annak nyilvántartását. Pálfi Ernő, a munkaszervezési osztály főnöke elmondotta, hogy például a szabászatnál a szőttesvégből maradt anyagot csak akkor tekintik „tiszta" megtakarításnak, ha abból egész alkatrészt szabhatnak ki. Vonatkozik ez a szövetekre, vékony ruhaanyagokra, bélésre stb. egyaránt. A konfekciórészlegen pedig, ahol mennyiségileg kisebb a lehetőség a takarékoskodásra, csak az ép, teljes cérnagombolyagokat könyvelik el megtakarításként. Nehezebb így a nyilvántartás, de az eredmény hatékonyabb. Lényegében ilyen vonatkozásban is az történt, hogy a törvényadta lehetőségeket a sajátos körülményekre alakították ki s így dolgozták ki a gyár belső, takarékossági szabályzatát.

★

Az előbbiekből kitűnik: szigorú takarékossági rendszert vezettek be a Készruhagyárban. De ez nem jelenti azt, hogy a dolgozók anyagi ösztönzését mellékesnek tekintik. Többen már most feliratkoztak a jó gazdák listájára és külön takarékossági prémiumban részesültek. Jó gazdáknak ezúttal is elsőnek a kommunisták bizonyultak, az olyanok mint Ianculescu Iosif és Simon Mihai segédmesterek, Vistai István, Tóth József, Hruszka Ernő és Horváth Eszter, a szabászat munkásai.

Szocialista munka- és nevelési brigádok létesülnek

Az általános, az egész üzemet átfogó mozgalom kialakításával párhuzamosan és annak kiegészítéséül számos más kezdeményezés lát napvilágot a gyárban. A pártszervezet határozata értelmében itt is megalakulnak a szocialista munka- és nevelési brigádok. Huszonnégy brigád tevékenykedik a különböző üzemosztályokon. A pártszervezetek megvizsgálták: hol adottak a körülmények, megvitatták a felmerült kérdéseket a kommunistákkal és a pártonkívüliekkel s így született meg a döntés, hogy már decemberben 9 szocialista munka- és nevelési brigádot létesítsenek.

★

Befejezésül csak annyit: túljutottak már a Készruhagyárban a latolgatások időszakán. A tények azt mutatják, hogy decembertől gyakorlatba ültetik a közös mozgósító hármas jelszót: **„Jó tulajdonos, jó gazda, jó termelő!"** Kétségtelen, hogy a mozgalom kibontakoztatása hozzá fog járulni a közös kötelezettségvállalás sikeres megvalósításához: **az ötéves terv négy és fél év alatti teljesítéséhez.**

SZABÓ JÁNOS

Gazdaszellem

Az Aradi Konzervgyár garázsmestere, Balogh Mihály, az asztalra teszi a folyadékkal telt, kúp alakú üveget és mintegy folytatva egy régebbi beszélgetést, odaszól a főgépésznek:

— Huszonnégy órán keresztül tartották minusz 40 fokon és nem fagyott meg.

Közelebb megyünk, hogy jobban megnézhessük a folyadékot, amely ilyen alacsony hőmérsékletet kibír. A főgépész, Tisza Ervin magyarázata nélkül azonban ezután sem értenénk a dolgot.

— Tavalyról maradt fagytalanító oldat van az üvegben. Kipróbáltuk, hogy használható-e még. Bár nem drága, csak 18 lej kilója, kár lenne eldobni a tavalyról maradt mennyiséget. Viszont azt se reszkírozhatjuk, hogy esetleg belefagyjon majd a víz gépkocsijaink hűtőjében.

— Hol találtak minusz 40 fokos hőmérsékletet?

— Városunkban egyetlen helyen képesek ilyen alacsony hőmérsékletet előállítani, a Mélyhűtő Vállalatban. Ide küldtünk el egy teli üveget.

Nem szeretnénk tanulságot levonni az esetből. E vállalatban jól ismerik a „sok kicsi sokra megy" közmondást. Éppen ezért tanúskodnak jó gazdaszellemről.

F. G.

Váltásmutató vagy gépkihasználási hatásfok?

Részletes választ kaptunk a Helyiipari Vállalatok Arad Megyei Igazgatóságától, a **Miért alacsony a váltási együttható?** című, október 22-i lapunkban megjelent cikkünkre, melyben a helyiiparban szervezett ankét tanulságairól számoltunk be. Ismételten fel szeretnénk hívni az igazgatóság szakembereinek a figyelmét, hogy a váltásmutató meghatározásánál hibásan járnak el. Mert a helyzet az, hogy nem az általánosan elfogadott metodológiát alkalmazzák, miszerint a váltásmutató koefficiense egyenlő az összlétszám — osztva a legnagyobb váltás létszámával. Így számítják ezt ki a köztársasági iparban és több helyiipari vállalatban is. Ezzel szemben az igazgatóságnál a kulcsgépek üzemeltetésének időtartamát tekintik számítási alapnak.

Tudomány, művészet és fogyasztás-kutatás eredménye

Ipar és művészet együtt

Senki se tartja ma már utópiának az ipar és a művészet összefonódását. Egybe is kapcsolták a két fogalmat: iparművészet. Nyilván ebből ered az iparművész kifejezés, amely foglalkozást jelent. Olyan mesterséget, amely a két említett emberi munkaterület közös problémáit hangolja össze. Hallottunk aztán újabban formatervezőről. Hivatása, úgy gondoljuk, nagyvonalakban az előbbihez hasonló.

Az adott alkalmat erre a szerény elmefuttatásra, hogy az Aradi Textilüzem klubhelyiségének egyik ajtaján megláttuk a szokatlan feliratot, Grecu Petru képzőművészeti és szakmai munkáinak kiállítása. És megnéztük a kiállítást.

Maga a textilszakember-művész kalauzolt. A terem egy-egy oldalán nem látni rendkívüli dolgokat. A két oldal együtt válik szokatlanná. Egyrészt Grecu Petru festményei, linómetszetei, másrészt pedig a jövő esztendőre tervezett textiliái. Ne gondoljuk, Grecu Petru nem hivatásos festőművész. Nem is diplomás mérnök. Talán a kettő egyszemélyben, vagy egyszerűen textilia-tervező.

Az üzem tervezőirodájában folytatjuk beszélgetésünket. Megtudjuk, hogy a jövő esztendőre 25 újfajta textiliát terveztek itt 130 féle minta- és 950 színváltozatban. Sőt, az 1974-es esztendőre is elkészült már 50 új minta 400 színváltozatban. A tervezőmunkában két fontosabb szakaszt különböztethetünk meg. Először a nyerstextil alátét készül el. Azután a minta- és színváltozatok, papíron. A tervező természetesen már a munka kezdetén együtt képzeli el a kettőt.

Hogy következetesek maradjunk kezdeti célkitűzésünkhöz, a művészetnek az iparba való behatolása bemutatásához el kell mondanunk még, hogy az üzem textilia tervezői sorra járják hazánk népművészeti kincsekben gazdag vidékeit: Máramarost, Észak-Moldovát, a székelyföldet, a mócvidéket. Rajzpapíron hozzák magukkal a legszebb népi mintákat. A népművészeti mintás textiliák rendkívül divatosak és keresettek napjainkban.

A tudományos kutatás célkitűzései

Az új termékek megteremtésében rendkívül fontos a tudományos kutatók hozzájárulása is. Tudományos kutatás nélkül a korszerű termelést el sem lehet képzelni. A textilia-gyártás tudományos megalapozásáról, fejlődési távlatairól kérdezzük Mindrea Nicolae mérnököt, a textilüzem kutatólaboratóriuma vezetőjét.

— Hosszabb ideje tartó folyamat nálunk a gyapotszálnak műrosttal és szintetikus szálakkal való helyettesítése. Ennek nemcsak az a jelentősége, hogy a behozatalból származó gyapot mennyiségét csökkenti, hanem az is, hogy jobb minőségű, nagyobb használati értékű szövöttanyagot lehet gyártani.

— Megemlítené a műszál-gyapot keverékből készült szövöttáruk jó tulajdonságait?

— A viselést 3—4-szer annyi ideig bírják mint a gyapotszőttesek. Mosás után sem kell vasalni őket, gyűrhetetlenek. Termékeinknél a kutatók érvényre juttatják a legnagyobb külföldi textilüzemekben meghonosodott jelmondatot: „mosd-viseld". Az országban először használunk olyan különleges keményítőszert, amely rendkívül nagy ellenállóképességet biztosít a gyűrődéssel szemben.

— Van-e újdonság a technológiában is?

— A közelmúltban egy rendkívül korszerű berendezést adtunk át. Túlhevített gőz segítségével tartósítja a műszálból készült textilanyagok színét. A sötétebb és élénkebb színeket is alkalmazhatjuk ezután.

A vásárló beleszólása

Az ipar és a vásárló viszonya nem lehet egyoldalú. Kölcsönösen kell egymásra hatniuk, egymás ízlését és igényeit alakítaniuk. A vásárló és az ipar között legtöbb esetben a kereskedelem „közvetít". Vannak azonban és kell is hogy legyenek olyan alkalmak, amikor közvetlen kapcsolatba kerülnek. Ilyen kapcsolatot jelent a textilüzem számára a nemrég megnyílt bemutató- és árusító üzlet, a Triada.

A bemutató- és árusító üzleteknek a fogyasztás-kutatásban elfoglalt helyét, hatékonyságát és konkrét feladatait talán még országos szinten se tisztázták eléggé. Így van ez a Triada esetében is.

— Milyen konkrét eszközökkel végzik a fogyasztáskutatást? — fordulunk az üzlet helyettes vezetőjéhez, Gurban Floricához.

— Az üzem kereskedelmi igazgatója, Léb László gyakran betér hozzánk. Elbeszélget a vásárlókkal, megtudakolja a véleményüket a gyár termékeiről. Ezt teszi néha Gabor Avram kereskedelmi osztályvezető is.

— Vannak-e úrlapjaik a vásárlók igényeinek kutatására?

— Vannak. És átnyújt egyet, amely a „megrendelőlap" címet viseli. Nagyon szívesen fogadjuk a vásárlók leveleit vagy bármilyen más formában tudomásunkra hozott észrevételeit is — mosolyog az eladósítónő.

Nem lehet azt állítani, hogy a textilgyár szakemberei kihasználatlanul hagyják az üzlet nyújtotta fogyasztás-kutatási lehetőséget. De azt sem, hogy magas fokon gyümölcsöztetik. A másik két „társtulajdonos" közreműködésével több termékkiállítást, divatbemutatót, vásárló—ipari szakember találkozót rendezhetnének.

„Mutasd meg mit gyártassz — megmondom ki vagy?" — alakíthatnánk a gyakran használt közmondást. És így se lenne kevesebb benne az igazság. A gyártmányok műszaki színvonala, élettartama, használati tulajdonságai egy munkaközösség tevékenységének leglényegesebb ismertetői.

FEKETE GÉZA

A művész az emberekért dolgozik

Vasárnap reggel állítottam be Vitroel Emil műtermébe. Itt hatalmas üvegablak nyitja szemét a fákra. A ligetbe beszökött ősz ezen a délelőttön mintha tartóztatni akarná a nyarat. Özönével hull a fény. S a rőt levelek, csupasz ágak, a barna vörös, sárga szinkompoziciók még szebbnek tünnek a napsugaraktól megvilágítva.

A műteremben az ablakon túli természetből ellesett formák átlényegített alakzatokként vannak a fában, kőben, agyagban, fémben. Állványokon a kész és készülő. Az asztalon kalapács, véső, reszelő szanaszéjjel.

Vitroel Emil a fény felé mozditja a szobrot, hogy minden oldalát megnézzem.

Szemlélődünk, beszélgetünk. Sercen a gyufa sápadt lángja lobban. Nagyokat szippantunk.

— Hogy is kezdődött a pályád?

— Hasonlít az embrióból kiinduló fejlődéshez. A kezdet tartalmaz művészi elképzeléseket. Ez hajt, hogy csinálj is valamit. Csak még primitívek, egyszerűek eszközeid.

— Meg akarod tehát szerezni.

— Jönnek a stúdiumok. Beleszeretsz a természetbe. De nem veszel észre egyebet, csak a felületet. A főiskola megtanitott látni.

— Mestered szemével.

— Úgy van. Aztán a naturalista fázison túljutva a formában hangulatot, érzést akartam kifejezni. Elérkeztem a romantikus korszakba.

— Megjártad a művészettörténet korszakait.

— Meg, mig megérkeztem a mába. Mert úgy éreztem, hogy mindeddig nem éltem a XX. század gondolati világát. A klasszikus formákat valahogy nem lehet a térben elhelyezni. Nem egyeztethetőek a modern urbanisztika és környezetkialakítás igényeivel.

— Tehát?

— Ez a korszak az, amikor megismerkedünk a művészet helyével és szerepével a társadalomban. Kapcsolódunk az ember problémáihoz. Megértjük, hogy ez, a mi rohanó korunk más formákat kiván. A művészetről is mások az elképzelések.

— Miben áll a különbség a régihez képest?

— Régen a művészetet kontemplálta a nézö. A múzeumban vagy a lakás falán megcsodálta, milyen szép. A különbséget abban látom, hogy nemcsak kizárólag a múzeumban és a lakásunkban, hanem az utcán, munkahelyen, a természetben is ott kell lennie a művész munkájának. A gyorsuló idő nem alkalmas a hosszas szemlélődésre.

— Mi tehát a művész feladata?

— Hogy beleszóljon az ember felfokozott életritmusába és formálja, gyönyörködtesse. A modern városkiképzés környezetében érvényesítse a művészet emberi hatását és szebbé tegye az ember életét. Ennek jegyében szeretném megfogalmazni munkáimat, mind formában, mind tartalomban.

— Ha jól értettem, a művésznek kollaborálnia kell a természettel, a környezettel.

— Jól értetted. Mégpedig a maga módján, mert egyéniség nélkül nincsen művészet. Eszközeim a tér és anyag, a szoborforma és minden olyan elem, amely körülveszi. A szobornak olyannak kell lennie, mintha belenőtt volna környezetébe, hogy létével megváltoztassa azt.

— De mindez általában a művészetre vonatkozik. Te mivel foglalkozol?

— Egyszerűen az emberrel. De az ember roppant sokoldalú. Jellemvonásai közül vannak erősebbek, amelyek a közösséghez kapcsolják; mások pedig eltávolítják, visszahúzzák a közösségtől. Ennek a gondolatnak plasztikai kifejezésére Dualitás című munkám pozitív és negatív felületeivel törekszem. A formának olyan aspektusát keresem, amelyet a művészet eddig keveset használt: a formák forditott képeit és a formák közötti űrt. Ezeket a negativumokat a domború, pozitiv részekkel hozom összhangba. Így jellegzetesen egyéni hangulatot fejez ki.

— Mikor mutatod be ezt a fejet a közönségnek?

— Egyéni tárlatomon.

— A Köztársaságunk kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére megrendezett megyei tárlaton kiállitottad Forradalmi lendület című aluminium szobrodat. Hogyan született ez a gondolat és hogyan készült el formában?

— Munkámnak azt a címet is adhattam volna, hogy Gondolatok a Respublikáról. A lángoló életörömöt, Prometheusz és Ikarusz jelképének általánositásával az ember szárnyaló életérzését, alkotó lendületét szándékoztam kifejezni, amit mindannyiunknak a köztársasági eszme jelent. Rendszerint sok vázlatot készitek, mielőtt a szobrot agyagban megformálom. Kutatom a gondolat kifejezését. Hosszú vajudás vezet a szobor megkezdéséig, sőt, azon is túl, befejezéséig. A szenvedés aztán átcsap a munka, a megtalált gondolat örömébe. Ilyenkor úgy érzem, lebegek. Ennek a szobornak rajza, a többiekével ellentétben, egyszerre megszületett. A vázlat, amint látod, egy oldalról mutatja. Amikor elkezdtem megformálni, önmagától adódott szinte a többi oldala is. Máskor annyit gyötrődtem, hiszen előttem a tömb, amellyel meg kell küzdenem. Ha a gondolat megszületett, ki akarom fejezni. S ha ez sikerül is, nincs nagyobb öröm! Úgy érzem, a Forradalmi lendület című szobor ezt az örömöt meghozta nekem.

— Mondd, miért dolgozol?

— Az emberekért dolgozom, akiket értelmes müértőknek tartok. Szeretném, ha elmondanák: **Jól esik élni, mert ránéztem a szoborra.**

MOZER ISTVÁN

Vitroel Emil műtermében

KELEN FERENC felvételei

FORRADALMI LENDÜLET.

Fábián Sándor

A karbantartó lakatos balladája*)

A szive volt hibás,
érdiszes duzzadó izomgömb
tizszer tiz kemény kéziogás —
erejü, mikor egészségesen dönq.

Éjszaka jött a váratlan láz.
Mint villanó géptü a varrt bőrökben,
járkált hátában a nyilallás.
Otthon maradt, s a nyugtalan mesternek,
ki személyesen jött reggel, hogy lássa,
megigérte: ha lehet, nem megy
túl hosszú betegszabadságra.

A szive volt hibás.
Láz-ostoros vírus-had elgyötörte,
s ernyedten préselt vért a gyulladás
merevitette, májkemény tüdőkbe.

Asztaláról a több doboznyi gyógyszert
az ötödik napra megitta.
Öltözni kezdett, ünneplőt nem vett fel.

„Kivizsgálásra megyek, mára
hivattak vissza."

A szive volt hibás
az izmok több vért kértek s oxigént —
megpróbálta kielégiteni
a mozgás támasztotta új igényt.

A rendelő a műhelyek után van,
a rendelőig soha el nem ért.
Négy drága gép várt javitásra
(„Nem érti senki, nem bizhatjuk másra..."),
felzúgott lassan mind a négy.

A szive volt hibás.
Az életkorhoz képest könnyen
kimerült — leirták különben
a kórbonctani jegyzőkönyvben.

*) Megjelent az Utunk 1972. november 10-i számában.

Arnold Hauser

Nyomós ok*)

„Igen" — mondta és elhallgatott, majd teljes odaadással figyelt, vagy legalábbis úgy tett (ezt bizonyos esetekben nehéz megállapitani); úgy tünt, megérti, amit az iróasztalnál ülő férfi magyarázott neki, mert ismét igent mondott, mégpedig gyors egymásutánban kétszer és bólintott hozzá. Amikor az iróasztalnál ülő férfi kissé lőlé hajolt, ami nem esett nehezére, hisz a széke jóval magasabban volt, úgy érezte, ezúttal mély meggyőződésből fakadó, elnyújtott igent kell sóhajtania, miközben az arcáról leritt, hogy fogalma sincs, miről van szó: tulajdonképpen nem is volt szó semmi egyébről, mint hogy bólintson, biztositsa a másikat, hogy tökéletesen egyetért vele; azontúl — mint minden egyéb — teljesen homályos maradt számára mindaz, amit a másik mondott, a tudata egyszerüen kikapcsolt, mintha nem is arra lett volna, hogy ilyen alkalmakkor megnyilvánuljon, vagy talán mégis? Minden esetre akkor egészen másként kellene viselkednie, de erről szó sem lehetett, hiszen csak igy fejezhette ki a lényegéti nem volt ő egyéb, mint környezetének a terméke, valami olyas vagy legalábbis közelálló ahhoz, amilyennek akarták, de hogy ki akarta őt ilyennek, azt maga sem tudta volna bizonyosan megmondani, de nem is akarta, vagy nem volt szabad megmondania (mit lehessen tudni?!); igen, mondta, a zsebébe nyúlt és egy csomag cigarettát vett elő, nem kérdezte meg, dohányozhat-e, nyugodtan rágyújtott és jobbra, majd balra fújta a füstöt, újfent bólintott, figyelmesen pillantott a másikra — vagy legalábbis megjátszotta —, aki magasabban ült és láthatóan felszólította őt valamire, valami egészen kézenfekvőre, amire csakis igennel lehetett válaszolni — talán egyébbel is lehetett volna, de neki igent kellett mondania és ki is mondta, a fogai közt szürve a szót, miközben a másik hátradőlt a karosszékében és egy „hát nem!"-mel befejezte a mondókáját, amire „természetesen"-nel is válaszolhatott volna ugyan, de ismét csak igent mondott, valamivel halkabban, mint az imént, hogy nyomban utána egész hangosan megismételje, talán túlzottan is, ezt a túlzást ki kellett igazitania, feszült figyelemmel hallgatta hát mi következik, mindenekelőtt a hanglejtésre figyelt, amig a másik egy kis szünetet tartott, talán csak véletlenül, mire ő sürgősen, szintén mintegy véletlenül rávágta, hogy igen-igen, hadd figyeljen fel a beszélő, hisz éppen elakadt, nem tudta, hogyan lenne jobb folytatni a szónoklatát, végigsimitott a homlokán, látszólag valami jó ötlete támadt, valami nagyon találó gondolata, ekkosabb mindannál, amit ezidáig mondott — de az is lehet, hogy az eddigiekhez képest csak közhely volt; mint mindig azonban újra beszédre serkentette egy „igen-igen-igen" sorozat, amig csengetni kezdett a telefon és végét vetette a szóáradatnak, amely egy szónokian hangzó „hát nem?"-mel fejeződött be, amire választ se várt a beszélő, de ezt a másik nem igy fogta fel, nem foghatta igy, hisz egyáltalán semmit se fogott fel, vagy nem is akart felfogni — egyébként fogékonynak bizonyuló fejével, ám itt és most kikapcsolt, ki kellett kapcsolnia, nem hallhatta meg, amit végighallgatott, hiszen régebben egy hasonló alkalommal meghallotta és neki is gondolkodnia kellett, aminek következményei voltak, most is következményei lehettek volna, ha gondolkodik és belátása szerint — mondjuk — épp „nem"-mel reagál. nos, ezt el kellett kerülnie, ezt nagyon fontos alkalomra kell tartogatnia, amely azonban egyelőre bizonytalan, igy tehát felállt, az ajtó felé indult, majd onnan visszabólintott az iróasztal felé, és mielőtt kilépett volna, még visszaszólt egy „igen"-t.

FODOR SÁNDOR forditása

*) Megjelent az Utunk 1972. november 10-i számában.

ARNOLD HAUSER Brassóban született 1929-ben. 1951-től a Bukarestben megjelenő német napilap, a Neuer Weg tördelő szerkesztője volt. Itt jelentek meg első szépirodalmi próbálkozásai is. 1960-ban a Neue Literatur című folyóirat szerkesztője, majd főszerkesztő-helyettese lett. Első prózakötetét (Kerben — Róvások) románra is leforditották (1964). A Neuschnee im März (Új hó márciusban) című kötetéből több elbeszélés és karcolat Svájcban, az NDK-ban és az NSZK-ban is megjelent. Itt közölt irása legújabb kötetéből (Unterwegs — Útközben) való.

200 éves a komlósi iskola

Fiatalok és öregek sietnek ma Komlóson az iskola és a kultúrotthon felé. Mai és volt diákok jönnek köszönteni 200 éves múlttal büszkélkedő iskolájukat. Mert az iskola ünnepe itt mindenkinek ünnep. Úgy, ahogy az ügye is mindenkié.

Megalakulásától kezdve a falu közössége tartotta fenn a társadalmi és nemzeti elnyomás legnehezebb éveiben is. A századok során a szűkös anyagi viszonyok azonban legtöbbször nem tették lehetővé, hogy minden tudni vágyó tanulhasson is. Nagyon jellemző erre egy 1849-es adat: a község 150 iskoláskorú gyermeke közül csak negyvenen jártak iskolába. A rendelkezésre bocsátott kis hely, az egy tanítóból álló „pedagógus személyzet" és az alacsony létszám miatt sokáig nem lehetett pontosan elhatárolni az osztály és az iskola fogalmát. Az 1848-as forradalom idején az iskola fejlesztése szerves részét képezte a román nép szabadságáért és nemzeti egységéért vívott harcának. 1850-ben alakult a német nyelvű iskola, amelyet kezdettől fogva támogat az állam, ellentétben a román nyelvűvel.

A lakosság növekedésével párhuzamosan nőtt a tanulók és a foglalkoztatott tanítók száma is. Ugyanakkor felépült még három osztályterem, amelyeket azonban nagy távolságra helyeztek el egymástól. Az egységes román állam megteremtésével szabad út nyílt a nemzeti oktatás és kultúra fejlesztéséhez hazánkban. Ám a nehéz gazdasági helyzet miatt a beiratkozottak fele sem fejezi be tanulmányait.

A felszabadulás után a tanügyi reform új utakat, lehetőségeket tárt fel oktatásunk előtt. A történelemben először biztosították az ingyenes oktatást. Mint mindenütt az országban, Komlóson is ugrásszerűen megnőtt az iskolalátogatás és állandósult a tanulás iránti érdeklődés. Megjelennek az első párhuzamos osztályok és mind több pedagógus kerül az iskolába — sokan magasfokú képesítéssel. Az 1960—61-es tanévben egyesült a román és a német nyelvű iskola és akkor már 36 tagú tanári kar áll a tanulni vágyók rendelkezésére. 1970-ben az egész falu összefogott és megkezdte egy új, modern intézet felépítését, amelyet teljes egészében tavaly ősszel adtak át rendeltetésének. A szülők, a helyi mtsz és a községi néptanács vezetői támogatásával felépített iskolában minden megtalálható, ami a korszerű oktatáshoz szükséges. A több mint 6400 kötettel rendelkező könyvtár, a két korszerűen felszerelt laboratórium, a társadalomtudományi kabinet és a mikrofarm mind a sokoldalúan képzett, az életben érvényesülni képes emberek nevelését szolgálja.

Az iskola és a kultúrotthon bensőséges ünnepség színhelye ma. Az ünnepségen felelevenítik Komlós több mint 600 éves történetét és ennek keretében a mindig haladó szerepet játszó iskoláét is. A mai fiatalok olyan elődök nevével ismerkedhetnek meg, mint Augustin Botioc vagy Iacob Musca, akik több évtizeden át tanítottak itt, és akiknek örökségét a mai nevelők vették át és viszik tovább. Az alig egyéves épületben 200 éves iskolájukat ünneplő komlósiak jogos büszkeséggel és megalapozott reményekkel tekinthetnek előre: haladó hagyományaik megbecsülésével, szorgos munkával és tanulással teremtik meg maguk és gyermekeik jövőjét.

KISS KÁROLY

ION NECULCE

300 éve született

A nagy moldvai krónikás keserű tapasztalatokkal teli, hányatott élete alkonyán, 60 éves korában írta meg művét. Dimitrie Cantemir bizalmas tanácsadója volt, majd társa az 1711-es stănileşti-i vereség utáni oroszországi számüzetésben. Hazájától távol sem tudja elfelejteni népét és nem veszti el annak jobb sorsába vetett hitét. Visszatér Moldvába, elháritja az ellene felhozott vádakat, visszakapja elkobzott birtokait, és újból tekintélyt szerez a közéletben, amely azonban elmaradt korábbi ragyogásától. Becsületessége diadalából a történész a történelmi események, tettek megitélésében alkalmazott tanulságot vonja le: az igazság mindig győzedelmeskedik, az igazságtalanságot pedig mindig utoléri a megérdemelt büntetés. Neculce a legzaklatottabb történelmi pillanatokban tanúsított morális szilárdságot tartja a legnagyobb emberi erénynek. Éppen ezért müve, a Letopiseţul Ţării Moldovei magas eszmei meggyőződéséről vall. Az ábrázolt történelmi korszakban a hatalom gyakran átcsapott önkénybe. Neculce azt ajánlja az uralkodónak, hogy tartsa tiszteletben az ősi törvényeket, hisz az ország hagyományainak megbecsülése nem akadályozza a haladást. Ezenkivül legyen igazságos, becsületes, s ne legyen kapzsi.

A krónikás megállapitásai mély bölcsességről árulkodnak. Ez azonban nemcsak magas korával járó életismeretéből ered: a román nép történelmi tapasztalataiból fakad. A mű népi ihletettségét fedezzük fel az elbeszélés tréfás hangnemében, finom humorában. Ehhez csatlakozik Neculce kivételes mesélőképessége, amely Creangă és Sadoveanu szellemi ősévé avatja. A népi hagyományok szeretetét igazolja a moldvai uralkodókról szóló történetek gyüjteménye, az O samă de cuvinte, amelyet krónikájához csatolt. Ezzel Neculce a hazai folklórgyüjtés egyik előfutára is egyúttal.

Az eltelt idő távlatából elemezve Ion Neculce személyiségét és alkotását, a haza iránti megingathatatlan szeretet példáját jelenti számunkra. Népünk kulturális és harci múltja egyik nagyszerű alakjának kijáró tisztelettel őrizzük emlékét.

HORIA MEDELEANU

Előzetes filmkockák

Francia-olasz-spanyol-nyugatnémet koprodukciót láthatnak a nézők jövő héten a Dáciában. Mindenekelőtt a nagyszerű szereposztás ragadja meg a figyelmet, de a film cselekménye is igen gazdag, fordulatos. Cselszövések sorozata, bevallott és titkolt szerelmek, középkori Spanyolország hangulatának felelevenítése, hősies-komikus küzdelmek — ez a **Nagyzási hóbort**, amelynek főszerepeit a világszerte ismert és kedvelt francia színészek, **Louis de Funès** és **Yves Montand** játsszák.

★ ☆ ★

Alekszandr Szerij vigjátékában értékes régészeti lelet, egy sisak körül gyürüzik a bonyodalom. A sisak aranyból van, a háromtagú szélhámosbanda is főleg ezt látja benne. A tettesek hamarosan kézrekerülnek, a rejtekhelyet azonban csak a bandafőnök a Docens ismeri. Bizarr terv születik a titok felderítésére, igy kerül az ügybe Troskin, a békés, gyámoltalan óvodafelelős, egy faragatlan, durva fickó szerepében.

A Szerencselovagokat a Studió moziban vetitik november 20—26 között.

Török Gyula édesanyjánál*)

Az Aradi Tükör eredeti riportja

Az augusztusi estén egy döcögő konflison hajtottunk a vasútállomásról be... Egy öreges külsejű ház előtt Török Gyula megállította a kocsit s még rá sem lépett a gödrös kövezetre, felpattant egy kicsiny, sokszor keresztezett ablak s egy jóságos arcú, fehérhajú asszony mosolygott felénk. Az anyám — szólt felém a fiatal iró. Elbúcsúztunk egymástól s amíg a kocsi továbbment velem, lelkemmel csöndesen, észrevétlenül belopóztam magam Török Gyulához. Magam előtt láttam a boldog öregasszonyt, aki a hazajött fiában nemcsak a fiát látja, hanem a tehetséges fiatal irót, akinek egymásután jelennek meg a könyvei, akiről irnak az újságok, s aki fényt, nimbuszt fog hozni családja nevének. Magam elé képzeltem az egyszerű, régies berendezésű kis lakást, az öreg fotelekkel, a fényezett subtóttal, a falon ovalalakú rámákban kopottas gyermekfotográfiákat. A Gyulust az édesanyja ölében, aztán az édesapja térdén, majd mint iskolásfiút s a kis egyszerű lakás legdiszesebb helyén a szakállt viselő fiatal magyar irót.

Az új események, az új impressziók elhomályositották bennem ezt a kedves képet, de most újra kiemelkednek emlékeimből a körvonalai, hogy Török Gyula édesanyját magam előtt látom s elhunyt fiáról beszélgetek vele. Az őszhajú, megtört asszony könnybelábadt szemmel mesél nekem a fiáról, a Gyulusról. Mintha valamelyik regényét olvasná fel, oly átszellemülten mondja nekem, hogy mi volt neki a Gyulus. Több gyermeke van, de ezt szerette a legjobban, erre volt a legbüszkébb. Szerette volna mindig maga mellett tudni, hogy hagyta, hogy Pesten maradjon, nem akarta megakasztani karrierjében. — Ha hazajött — mondta Török Gyula édesanyja — akkor sem volt a mienk: még idehaza is dolgozott. Folyton irt. Talán ez is volt a veszte. Szegény fiam nagyon sokat dolgozott, többet, mint amennyit elbirt s megerőltette magát.

Csöndes, fájdalmas percek következnek, aztán a jóságos arcú úrinő tovább beszél:

— Temetése után átnéztük a lakását. Rengeteg kéziratot találtunk. Irásait most rendezzük. Az ikrek cimü regényét a nyári szabadsága alatt fejezte be idehaza. Karácsonyra akarta megjelentetni könyvalakban, ezenkivül a Nyugat is hozza. Most mi fogjuk kiadni. Egy egyfelvonásosa is színre fog kerülni. Ezt is idehaza irta. Egyszer éjszaka nem tudott aludni. Felkelt az ágyból és megirta ezt a kis színdarabot. Nem tudom, mit fogunk még találni kéziratai között, de minden irását el fogjuk helyezni, ezzel tartozunk a szegény, jó Gyulusnak.

Közben belép a szobába Török Gyula húga, Obetko Károlyné. A fiatal úrinő elmondotta, hogy bátyja nagyon rezerváltan viselkedett, nem szeretett beszélni irodalmi terveiről. A nyáron, amikor több hetet töltött idehaza, feltünően kereste a szórakozást, mintha érezte volna, hogy utoljára van családja körében. A szokottnál többet is beszélt. Elmondta Kolozsvárott töltött diákéveinek küzdelmeit, aztán büszke önérzettel festette le övéi előtt újságiról pályájának nemes harcait, mellőzéseit, azt a tövises utat, amelyet meg kellett tennie, mig elismerték irói kvalitásait. Sokszor hajtogatta, hogy elkésett.

Harminc éves volt s már öregembernek mondta magát. Amikor hozzátartozói ezt nevetve kétségbevonták, összeráncolt homlokkal erősitgette: de, én érzem, hogy elkéstem.

Neki volt igaza: alig bontakozott ki benne egy nagyszerű tehetség, máris rácsapott a halál és észrevétlenül, orozva kilopta közülünk a temetőbe.

HELYI HAGYOMÁNYOK

Adalék Török Gyula életrajzához

Arad irodalmi múltjának forrásait kutatva, az Aradi Tükör c. folyóirat 1918 november 6-i számában (III. évf. 20. sz. p. 17—19) érdekes, az iróról eddig még sehol fel nem használt cikkre bukkantam. A folyóirat, Sulik Kálmán szocialista újságiró harcos, demokratikus szócsöve volt. A cikket minden bizonnyal Török Gyula volt osztálytársa, az Aradon hirlapiróskodó Réthy József irta. (Nevét azért nem irta alá, mert konzervativ lapnál, az Arad és Vidékénél müködött.)

A riport sokban kiegészíti az irónak máig is legjobb életrajzát, Kováts József doktori értekezését (Török Gyula élete. Kolozsvár, 1930) és fontos adalékkal szolgál utolsó hónapjaihoz. Igy Kovács azt irja, hogy 1917 nyarán járt otthon utoljára, a cikk azt mutatja, hogy halála évében is sokat tartózkodott Aradon. „Elkésett" volta is új színnel gazdagitja emberi arcát.

A cikkben említett szindarabja valószinüleg A pusztai ház c. egyfelvonásosa, illetve filmszcenáriuma (Vö. Kováts, 57).

PICZAY DÉNES

1972. november 19.,
Vasárnap

Napkelte 7.17, napnyugta 16.45 órakor. Az évből eltelt 324 nap, hátra van még 42.

- 1852-ben hunyt el Nicolae Bălcescu, forradalmár
- 1855-ben hunyt el Vörösmarty Mihály, költő
- 1891-ben hunyt el Csiky Gergely, író
- 1897-ben hunyt el Miron Pompiliu, író
- 1900-ban született Ana Seghers, német írónő
- 1922-ben hunyt el Ioan A. Scarlatescu, zeneszerző
- 1947-ben hunyt el Emil Racoviță, tudós

Filmek

DACIA: Lovasok (am) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45); STUDIO: Egy jelölt az elnökségre (am) (10, 12, 14, 16, 18, 20); MUREȘUL: Húszezer mérföld a tenger alatt (am) (10, 12.30, 15, 17.30, 20); IFJÚSÁGI: Rajzfilmek (9.30); Megmutatom ér nektek (NDK) (11, 14, 16, 18, 20); PROGRESUL (Újarad): Az utolsó harcos (am) (15, 17, 19); SOLIDARITATEA (Gáj): Félix és Otilia (r) (18); CFR (Grădiște): BD a hegyekben és a tengeren (15, 17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Egy rendőrfőnök vallomásai a köztársaság ügyészének (o); INEU: Az utolsó harcos (am); CHIȘINEU CRIȘ: Ma este a családban táncolunk (r); NAGYLAK: Pillantás a hídról (am); KÜRTÖS: A nagy fehér remény (am); PANKOTA: A legszebb feleség (o); SEBES: A kis fürdőző (fr); SZENTANNA: A préri (fr); PECSKA: Az elveszett erdő (r); ȘIRIA: Kaland az Ontarion (fr); VINGA: A második év jegyesei (fr); BUTTYIN: Osceola (NDK).

HÉTFŐTŐL

DACIA: Nagyzási hóbort (fr) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45); STUDIO: A szerencselovagok (sz) (10, 12, 14, 16, 18, 20); MUREȘUL: Az igazgató (sz) (10, 14, 17, 20); IFJUSÁGI: A préri (fr) (11, 14, 16, 18, 20); PROGRESUL (Újarad): A zene hangjai (am) (16, 19); SOLIDARITATEA (Gáj): Cermen (sz) (17, 19); CFR (Grădiște): Strogoff Mihály (b) (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Véres történet (j); INEU: Ankét az Excelsior szállóban (cs); CHIȘINEU CRIȘ: Vasárnapi apa (cs); NAGYLAK: Ismeritek Urbánt? (NDK); KÜRTÖS: Hitvesi lakás (f); PANKOTA: Adio, Chipps úr (a); SEBES: 19 lány és egy tengerész (j); SZENTANNA: A végtelen szerelem ösvényén (sz); PECSKA: Ismét a szerelemről (sz); ȘIRIA: A legszebb feleség (o); VINGA: Az utolsó harcos (am); BUTTYIN: Szent Lukács visszatérése (sz).

Televízió

Vasárnap, november 19.

8.15 Reggeli torna; 8.30 Pionıroknak; 10.00 Falumúsor; 11.10 Nagy zeneművészek Bucureşti-ben; 12.00 A haza várfalán; 12.30 Magyar nyelvű adás: Gyermek-klub; Rostás Zoltán riportja őt Gheorghe Gheorghiu-Dej városi fiatal vegyészről; Dávid Gyula: Petőfi Erdélyben — Csép Sándor riportja; Csoma Judit, Nagy László, Bálint Péter, Bokor Ildikó, Józsa Erika és Horváth Károly énekel; 14.00 360 fok; 15.50 Egyedül a világűrben — folytatásos ifjúsági film (IV.); 16.30 Labdarúgás Bucureşti Dinamo—Steaua; 18.15 Megyeközi kórusverseny; 19.30 Híradó; 20.00 1001 este; 20.10 Hunedoara megye címerének kommentárja; 20.25 Egy kellemetlenséget okozó nyeremény — játékfilm; 21.50 Zenés szórakoztató műsor; 22.30 Híradó; 22.45 Sport.

Hétfő, november 20.

17.30 Francia nyelvtanfolyam — 29. tecke (ismétlés); 18.00 Otthonunk; 18.40 A filmvilág aktualitásai és filmkritika; 19.00 A hét képekben; 19.20 1001 este; 19.30 Híradó; 20.05 Tévé-ankét; 20.55 Elizabeth R — folytatásos film; 21.40 Leonard Bernstein a zenéről; 22.30 24 óra; 22.45 Ellentétek a tőke világából.

Tájékoztató

Szerkesztette KOVÁCS SÁNDOR

A teheráni filmfesztivál különdíja

A zsüri különdíjával tüntették ki a Ion Truică rendezte Carnavalul című román filmet a teheráni nemzetközi gyermekfilmfesztiválon. Truică egy Andersen-meséből inspirálódott.

Az év végéig Románia részt vesz még a malagai fesztiválon a Felix și Otilia című filmmel (rendezte Iulian Mihu), a lipcsei dokumentum- és rövidfilmfesztiválon az Apoi s-a născut legenda című filmmel (rendezte Constantin Vaeni) valamint Ion Bostan Pelicanii és Bălașa Reîntoarcerea în viitor című filmjével, a barcelonai rajzfilm-fesztiválon pedig a következő alkotásokkal: Carnavalul (rendezte Ion Truică), Cîmpul (rendezte George Sibianu), La multi ani Mihaela (rendezte Nell Cobar) és Stejarul și Trestia (rendezte Victor Antonescu).

A megyei pártkabinet közli

A Marxista-Leninista Esti Egyetem jövő heti műsora:

Hétfő, november 20, 17 óra:

— Politikai gazdaságtan II. év — vita a Mezőgazdasági Liceumban.

— Filozófia II. év — vita (a pártkabinetben).

— Szociológia II. év — vita (a pártkabinetben).

— Történelem III. év — vita (a pártkabinetben).

Kedd, november 21, 17 óra:

— Történelem II. év — vita (a pártkabinetben).

Rendkívüli Lottó-húzás

Kedden, november 21-én rendkívüli Lottó-húzásra kerül sor. A pénznyereményeken kívül Dacia 1300 és Skoda S 100-as személygépkocsikat, moszkvai, leningrádi és párizsi repülőkirándulásokat sorsolnak ki. Részt vehetnek 2 lejes, 5 lejes és 15 lejes sorsjegyekkel. A 15 lejes sorsjegygyel rendelkezők mind a négy húzáson részt vesznek. Összesen 29 számot húznak ki. A jegyek beszerzésének utolsó napja november 20, hétfő, este 22 óráig.

Színház

VASÁRNAP, november 19-én 15.30 órakor Take, Ianke și Cadîr, 19.30 órakor Trei crai de la răsărit (K bérlet, Arădeanca, Victoria óragyár, Arta meșteșugarilor, Vremuri Noi, Higiena szövetkezetek.)

Hangverseny

Az Aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara vasárnap, 1972 november 19-én 11 órakor és hétfőn, november 20-án 20 órakor a Kultúrpalota nagytermében szimfonikus hangversenyt tart. Vezényel Eliodor Rău, szólista Antal István (Magyar Népköztársaság).

Műsoron: M. Moldovan: Vitralii; Ludwig van Beethoven: V. Esz-dúr zongoraverseny (Beethoven zongoraversenyeinek teljes ciklusai keretében); Fr. Schubert: VIII. Befejezetlen szimfónia; C. M. Weber: Euryanthe nyitány.

Jegyek a Kultúrpalota pénztáránál kaphatók.

Múzeum

A Kultúrpalotában lévő Arad Megyei Múzeum naponta — hétfő kivételével — a látogatók rendelkezésére áll, délelőtt 11 órától este 19 óráig. Megtekinthető az 1848—49-es forradalom múzeuma. Belépti-díj: felnőtteknek 1 lej, tanulóknak, egyetemistáknak, katonáknak 0,50 lej. Cím: Enescu tér 1. szám. Telefon 164-99.

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti: ma, november 19-én változó idő, felhős égbolttal. Helyenként kisebb eső lehetséges. Mérsékelt, időközönként megélénkülő nyugati szél. A hőmérséklet lassan csökken. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2 és plusz 4, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 6 és 11 fok között váltakozik.

Új OCMAD üzlet

Szombaton délelőtt új üzletet nyitott az OCMAD, a Köztársaság útja 24 szám alatt (szemben a hegyaljai villamosállomással). Az új egység profilja: gyermekholmik árusítása. Az üzlet gazdag választékkal várja a vevőket. Hétfőtől az egység nyitvatartási ideje 8—13 és 16—19.15 óra, csütörtök délután zárva.

Holnap, november 20-án a Barátság Házában 18.30 órai kezdettel Mureșan Ilie mérnök A szovjet tudomány és technika eredményei címmel tart előadást.

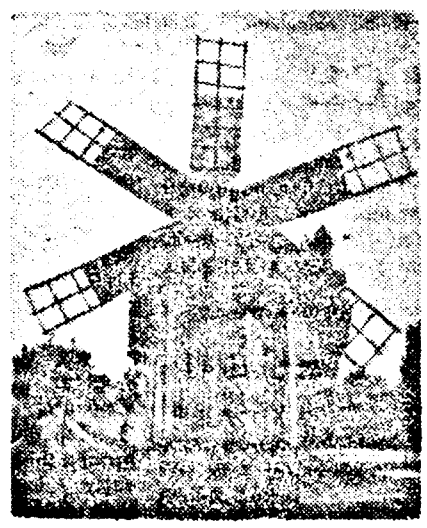

Don Quijote vetélytársa

POSTALÁDA

BENCZE LAJOS, ARAD. A lefolyó-csatornával összefüggő észrevételéről, helyszíni szemle után, valószínű hogy lapunk Nyitott szemmel rovatában tájékoztatjuk az Aradi Közművesítési Vállalatot (IJEA). Más: A szemetesbödön problémájának rendezése az ICA-ra tartozik. (Cím: Cl. Victoriei 35—37. Telefon — salubritatea —: 1-61-95). Megint más: Ha mindkét helyi lap késett bizonyos napokon (sajnos. Ön nem írta meg, hogy a hónap hányadik napjain), ez már egymagában is bizonyíték, hogy a késés nem a helyi körülményeken múlott. Ezt alátámaszthatja az is, ha „azokon" a napokon a város más negyedeiben is hasonló volt a helyzet. Akkor viszont igen nagy a valószínűsége annak, hogy a központi lapok is késtek. Szeretnénk e kérdésre konkrétabban válaszolni Önnek, de ehhez az Ön megfigyelésének konkrétumaira volna szükség.

S. I.

Sokakat érdekel

Az Áramszolgáltatási Vállalat felhívja a grădiștei lakók figyelmét, hogy holnap, november 20-án reggel 8 órától délután 3 óráig a hálózat javítása miatt szünetel az áramszolgáltatás a Nagyvárad felé haladó út baloldalán lévő városnegyedben, valamint a jobboldalon a Budai Deleanu utcától a vámig. Kedden, az országút jobboldalán lévő valamennyi utcában szünetel az áramszolgáltatás.

★

Értesüléseink szerint ma kapcsolják be az Aurel Vlaicu negyedet a központifűtés-hálózatba. A munkálatok miatt ma egész nap szünetel a melegvíz- és hőszolgáltatás azokban a tömbházakban, amelyek a hőközponthoz vannak bekötve.

Tegnap este az Aradi Állami Színház nagy sikerrel mutatta be B. P. Hașdeu Három király napkeletről című színművét.

Ma délelőtt a Pedagógusok Házában ülésezik a Filológiai Tudományok Társaságának aradi fiókja.

Az aradi municípiumi néptanács mellett működő bíráskodási bizottság az érdekeltek tudomására hozza, hogy a jövő héttől kezdve az újaradi üléseit ezután nem a kultúrházban, hanem a Popa Șapcă utca 1 szám alatt lévő iskolában tartja.

Öt perc kikapcsolódás

VÍZSZINTES: **1. Francia város, melyről egy almabor-fajtát neveztek el.** 8. Mosópor-márka. **10 Spanyol város, melyről az ágy- és asztalneműn alkalmazott szálhúzásos, recés kézimunkadíszítést nevezték el.** 12. OBO. 14. Bihar megyei nagyközség. 15. Szolmizációs hang. 17. TTU. **18. Ír tartomány, amelynek nevét hosszú, bő férfifelöltő is viseli.** 21. Város a Szovjetunióban. **23. I. Pál orosz cár lánya, akiről Kelet-Ázsiából származó kékesvirágú díszlát neveztek el.**

FÜGGŐLEGES: 2. Apró, még annak is a fele! 3. A görög mitológiában Apolló és Artemisz anyja. 4. VRO. 5. Zenei kifejezés. 6. DAE. 7. Az a hír járja (franciául, két szó). **9. Kolumbiai város, melyről festékek, robbanóanyagok és gyógyszerek gyártásában alkalmazott szerves vegyületet neveztek el. 11. Görög város, mely a fügéhez hasonló termésű kaktuszfajtának kölcsönözte nevét.** 13. A ... Sadoveanu híres regénye. 16. Alkoholfajta. 17. Visszaverő! 19. Maró anyag. 20. Csapadék (ékhiány). 22. TN.

BEKÜLDENDŐ: a vízszintes 1, 10, 18, 23, függőleges 9, 11.

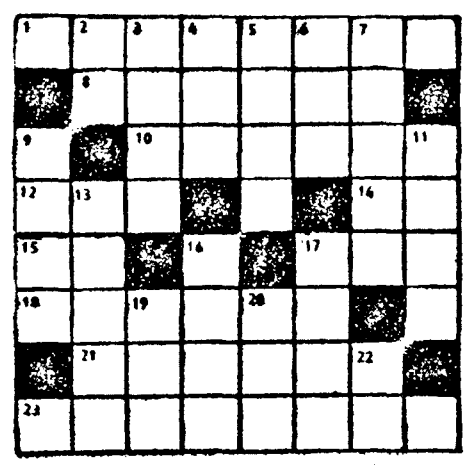

HELYES MEGFEJTÉS (november 12): Pollár, Elmo, Dyke, Tabler, Brix, Bardot, Holm.

A Népi Egyetem műsora

HÉTFŐN, november 20-án 17 órakor, Kis enciklopédia: **Románia Szocialista Köztársaság nemzetközi tekintélye** (vetítéssel). Előadó: Romulus Hategan.

KEDDEN, november 21-én 17 órakor, Irodalmi kollokviumok: **A régi irodalom hozzájárulása a modern nyelv és irodalom fejlődéséhez.** Előadó: Ovidiu Olariu tanár.

KEDDEN, november 21-én 18 órakor, Aradi esték: Előhírnökök: **Az aradi folyóiratok és kiadványok szerepe a román klaszszikus irodalom terjesztésében** (az előadást a municípiumi könyvtárban tartják. Enescu tér 1 szám). Előadó: Lucian Emandi tanár.

SZERDÁN, november 22-én 17 órakor, időszerű csillagászat: **Földi koordináták** Előadó: Bercei Eugen (Temesvár).

CSÜTÖRTÖK, november 23-án 17 órakor, **Gaetano Donizetti olasz zeneszerző.** Előadó: Aurel Ghenda.

PÉNTEKEN, november 24-én 17 órakor, Elvek harca a jelenkori filozófiában. **A modern filozófia kezdete.** Előadó: Cismaș Maria.

Valamennyi rendezvényt — az Aradi esték kivételével — a Barátság Házában, Köztársaság út. 78. szám alatt tartják.

HÍRÜNK KÜLFÖLDÖN

PÁRIZS (Agerpres).

A Porte de Versailles-i kiállítási komplexumban megnyílt az 5. nemzetközi élelmiszer kiállítás. A rendezvényen 42 ország 1400 kiállítóval vesz részt. Hazánkat a Prodexport és Fructexport külkereskedelmi vállalat képviseli.

★

RÓMA (Agerpres).

A római Accademia di Romania egyik termében megnyílt Carlo Marcantonio festő kiállítása, a művész romániai látogatása után készült munkáiból.

Carlo Marcantoniot Elio Filippo Accrocca költő mutatta be a közönségnek, majd Romániának dedikált verseiből olvasott fel európai útikönyvéből.

A tőke világából

CARACAS (Agerpres).

Munkásellenes intézkedéseket fogadtak el egyes latin-amerikai országokban, köztük Haitiban, Paraguayban, a Dominikai Köztársaságban — mutat rá a Latin-amerikai Munkásszövetség nyilatkozata. A szervezkedési jog szinte nem is létezik, a sztrájkhoz és a kollektív munkaszerződésekhez hasonló jogot nem ismerik — hangoztatja a dokumentum.

ENSZ-dokumentum a kábítószerfogyasztásról

GENF (Agerpres).

Pénteken befejezte munkáját Genfben a kábítószer-ellenőrzéssel foglalkozó ENSZ-bizottság. A három heti vita után kiadott közlemény kifejezi az aggodalmát a kábítószerfogyasztás növekedése miatt. A dokumentum hangsúlyozza, hogy folytatni kell a regionális együttműködést a kábítószerkereskedelem leküzdése terén.

Bányatűz Lengyelországban

VARSÓ (Agerpres).

A wesolai Lenin bányában eddig ismeretlen okból tűz ütött ki, 61 bányász életét veszélyeztetve. A mentőknek 54 bányászt sikerült kimenteniük, heten a bányában rekedtek.

A hatóságok vizsgálatot indítottak a szerencsétlenség okainak kiderítésére.

Köztársaságunk kikiáltásának 25. évfordulója alkalmából

HELSINKI (Agerpres).

Köztársaságunk kikiáltásának 25. évfordulója alkalmából a finn televízió novemberben és decemberben műsorra tűzte az Urmărirea című sorozatfilmet. A film a román kommunisták és ifjúmunkások harcát idézi a fasiszta megszállás éveiből. A finn televízió több más román játékfilmet is bemutat.

★

BONN — V. Crișu, az Agerpres különtudósítója közli:

A Nyugat-Németországban vendégszereplő marosvásárhelyi Mureșul folklór-együttes a müncheni Buhnen Theaterben lépett fel rendkívül nagy sikerrel.

A müncheni sajtó fényképeket és méltató cikkeket írt a színvonalas előadásról.

A marosvásárhelyi népi együttes vendégjátékára a köztársaságunk kikiáltásának negyedszázados évfordulója alkalmából bemutatott előadások keretében kerül sor.

A két jemeni állam egyezményt kötött a csapatok visszavonásáról

ÁDEN (Agerpres).

A Jemeni Népi Demokratikus Köztársaság és Jemen Arab Köztársaság megegyezett, hogy visszavonják az észak-jemeni csapatokat a legutóbbi incidensek során megszállt Daleh vidékéről, és egyidejűleg a dél-jemeni erők is visszavonulnak állomáshelyükre — jelenti a France Presse. Az egyezményt az Ádentől északra fekvő Dhalaban Mohamed Abdel Khamiri dél-jemeni tájékoztatásügyi miniszter, Salem Robaya Ali elnök személyes képviselője és Abdallah Al Rahi parancsnok, Abdul Rahman Al Iriani észak-jemeni államfő katonai képviselője írta alá. Jelen voltak a két jemeni állam közös katonai bizottságának tagjai és az Arab Liga megfigyelői.

Amint a France Presse közli, az egyezmény értelmében egy héten belül vissza kell vonni a csapatokat és egyidejűleg fel kell számolni az aknazárakat. Két jemeni bizottság alakult az egyezmény alkalmazásának ellenőrzésére.

A külföldi sajtóból

Mit jelent a portugál gyarmati uralom?

(L'HUMANITE)

„Misszionárius voltam a 28 ezer lakosú Mararaban a hires Cabora Bassa-i völgyzárógát közelében. Egy nap a megtorló csapatok csaknem az egész lakosságot, férfiakat és nőket egyaránt, megkinozták, börtönbe vetették"...

„Szemtanúktól hallottam, hogy 1971 novemberében 40 gyarmati katona Mucumbura vidékére érkezett, és mindent felégetett, kiirtott útjában. Csaknem 50 házat döntött romba. Ugyanezen a vidéken november 4-én 16 személyt — nőket, férfiakat, gyermekeket — egy épületbe zárták és elevenen megégették"...

Luis Allonso da Costa lelkész vallotta a lentieket a portugál gyarmatosítók mocambiquei terrorjáról. A lelkész azért jött Európába, hogy kifejezze 36 mocambiquei misszionárius tiltakozását az embertelenség, a tömeggyilkosságok, kinzások ellen.

Luis Allonso da Costa Mararaban összeállította az áldozatok névsorát: 1971 májusa és 1972 májusa között a portugál kolonialisták 110 embert végeztek ki. Az áldozatok életkora 1 hónaptól 70 évig terjed. A lelkész beszámol az elhurcolt és lágerfalvakba kényszerített lakosság életéről is. Többek között leírja, hogy Angonia vidékén egy ilyen faluból mintegy 200 ember éjnek idején vissza akart térni szülőföldjére, de a portugál csapatok reggelre egy szálig legyilkolták őket.

A portugál kormány a „keresztény civilizáció" megvédéséről beszél, de valójában nyugat-európai és amerikai nagytőkések érdekeit védi. Az Angolában és Mocambiqueban működő külföldi vállalatok óriási nyereségeket hoznak a nyugati cégeknek, s így a vállalatok és a kegyetlenkedő portugál csapatok célja azonos: a fehér hatalom fenntartása. Mocambiqueban azonban hétmillió afrikai mellett csupán 200 ezer fehér él.

„Nem egyik vagy másik igazságtalanság ellen foglalunk állást — mondotta Costa lelkész — hanem az egész igazságtalan rendszer ellen, amely megfosztja Mocambique lakosságát az önrendelkezés jogától.

INNEN – ONNAN

A TASZSZ közlése szerint óriási ciklon pusztított a Szovjetunió észak-keleti részén lévő Csukcs-félsziget partmenti övezeteiben. Egyes helyeken hatalmas hóvihar keletkezett, s a szél sebessége elérte a másodpercenkénti 40 métert. A ciklon kiterjedt Magadan egész vidékére, s különösen erős volt a tengerparton. A lakosság nyomban mentőcsapatokat szervezett, kifürkészte a Bering kikötő közelében lévő lakónegyedeket és biztonságba helyezte a javakat.

Jelenleg a ciklon pusztította helységekben a károk felszámolásán dolgoznak.

A bresciai (Olaszország) katedrális restaurálásán dolgozó munkások nagy meglepetésükre egy ágyúgolyóra bukkantak a központi kupola aranygömbében. Megállapították, hogy a 9 centiméter átmérőjű golyót — amely ma már múzeumi tárgy — 1849 március 27-én az osztrák hadsereg a forradalmárokra lőtte.

A New York-i Memorial for cancer and Allied Diseas kórházban végrehajtották a 36. májátültetést. A sebészcsoportot dr. Joseph Fortner vezette. A páciens a 42 éves Mary Maguire egészségi állapota kielégítő.

Az Egészségügyi Világszervezet legfrissebb adatai szerint november 14-én világviszonylatban 54 443 feketehimlő-esetet tartottak nyilván, 26 százalékkal többet, mint a múlt év azonos időszakában.

Nyugatnémetországban továbbra is erősen havazik, számos helységben nagy közlekedési nehézségek vannak. Hessen tartományban a hóréteg vastagsága pénteken este 20 centiméter volt. A Majna-Frankfurtot Kassellel és Kölnnel összekötő autósztráda járhatatlan. Fennakadások vannak a vasúti közlekedésben is. A nyugatnémet meteorológiai szolgálat előrejelzése szerint a következő napokra szinten havazás várható.

Az USA legiereje a múlt hónapban Kaliforniából egy héliummal töltött léggömböt bocsátott fel 51 ezer méter magasságba, megdöntve ezzel az 1969. évi, ugyancsak AIR Force-léggömb által elért 49 400 méteres rekordot.

A kísérlet célja a 0,035 milliméter vastagságú léggömb ellenállóképességének, valamint egy ejtőernyő nagy magasságban való nyílásának kipróbálása volt.

Enzimet tartalmazó szenet hoztak felszínre a chalowicei (Lengyelország) bányából. A laboratóriumi vizsgálatok során kitűnt, hogy a szénmintákban nagy mennyiségű protein is található. A PAP hírügynökség szerint a felfedezés hozzájárulhat az élet eredetének tisztázásához.

Folytatások az 1. oldalról

Fémöntők

A kokillák mellett Dorha Mihai, a részleg többszörös élenjárója szorgoskodott. Az elmúlt hónapban 130 százalékban teljesítette normáját. A mester szerint novemberben sem teljesít kevesebbet. Láttunk ott még két ügyes, szorgalmas embert, Tîrnovan Ioant és Molnár Gyulát, akik a formákat készítik. Mindketten azok közé tartoznak, akik nap mint nap kiváló tettekkel járulnak hozzá a részleg közössége vállalásainak határidő előtti teljesítéséhez.

Van a 2-es mikelakai részlegen egy speciális műhely is. Bonyolult gépek sorakoznak itt, s mindegyik mellett egy-egy kisebb kemence. Színes fémeket: alumíniumot, szilumíniumot, spiátert, kompozíciót vagy éppen rezet kényszeritenek formába 150 légkörös nyomással. Ezek az alkatrészek sem igényelnek utólagos megmunkálási műveleteket mivel Drăgan Petru, Keller Antal, Corneanu Adam, Egri Péter, Deme Nicolae és a többiek valamennyien jó szerszámokkal, figyelmesen végzik munkájukat. Három műszakban dolgoznak, hogy minél inkább kihasználják ezeket a nagyhatásfokú gépeket.

Adatokat, számokat jegyeztünk fel. Mind, mind az itt dolgozók hozzáértő, eredményes munkáját tükrözik. Azt bizonyítják, hogy akik felkarolják az újat és alkalmazzák is, azok könnyebben és jobban dolgoznak. Így takaríthatnak meg havonta több tonna fémet.

Távozóban még megszemléltük azt a két behemót kemencét is, ahol közel 1000 fokon „lágyítják" a féllegkész öntöttvas alkatrészeket 36 órán keresztül. Aztán jön a másik tétel... a harmadik... s ez így folytatódik szünet nélkül...

Nem tűr halasztást...

Tekintettel arra, hogy a traktorok felszabadultak a vetéstől és a szállításhoz csupán néhány százat használnak, feltétlenül szükségessé válik minden erőgépet üzemképessé tenni s a mélyszántásokhoz irányítani. Bár a felázott talaj következtében nehezen halad e művelet, szükség esetén két ekefejjel is végezzék az ugarolást, hogy a fagyok beállta előtt fejezzék be e fontos munkálatot.

A szántóföldeken még kúpokban a kukoricaszár javarészo, emellett pedig több száz tonna répalej várja, hogy vermekbe kerüljön. Mivel az említett melléktermékek nagyban hozzájárulnak a szövetkezeti gazdaságok takarmányszükségletének kiegészítéséhez, minden munkára alkalmas szállítóeszközt a hordáshoz irányítsanak. A rendelkezésükre álló idő ésszerű kihasználása céljából a gazdasági központtól távol eső kukoricaszárat a dűlők végére tárolják, hogy felszabaduljon a terület.

A gépesítők ezután is nyújtott éjszakai műszakban dolgozzanak. A termelőszövetkezetek vezetői gondoskodjanak meleg ételről, megfelelő szálláshelyről. A gépek kapacitásának kihasználása céljából hozzák értő téesztagokat is irányítsanak a traktorokra, hogy folyamatosan haladjon a munka. A gazdasági vezetők és szakemberek ellenőrizzék, a tavasszal földbe kerülő növények igényeitől függően, állapítsák meg a szántás mélységét. A répa, a zöldségtelék, az ipari növények és más kultúrák részére mélyebb talajforgatás szükséges. A mezőgazdaság kísérleti állomások ajánlásainak megfelelően nedvesebb talajokon előhántós ekét kapcsolnak a traktorok után, ne képződjön ekealp, de ugyanakkor a növényi maradványok kerüljenek mélyebbre s normális körülmények közepette menjen végbe ezek biológiai bomlási folyamata. Azokban a gazdaságokban, ahol a nyári ugarok felgyomosodtak ismételt tárcsázással dolgozzák meg a talaj felsőrészét, írtsák az elősködőket. Valamennyi egységben arra törekedjenek ne maradjon szántatlan terület, mert a tavaszi talajforgatással romlik a föld szerkezete, erőtlenebbé válik a talaj nedvességének párolgása.

ENSZ

Képviselőnk felszólalása a politikai különbizottságban

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósítója közli:

A közgyűlés politikai különbizottságában pénteken befejeződött A palesztinai menekültek megsegítésére alakult közel-keleti ENSZ-hivatal című napirendi pont vitája, amelynek során több mint 50 tagállam képviselője szólalt fel.

Virgiliu Ionescu román delegátus Románia álláspontját ismertetve hangsúlyozta, hogy a palesztinai arab menekültek, valamint az 1967. júniusi háború következtében áttelepített személyek problémájának megoldása szorosan összefügg a közel-keleti béke helyreállításával. E térség népeinek létérdekei megkövetelik, hogy a Közel-Keleten az együttélés és az együttműködés normális kapcsolatai alakuljanak ki, hogy megoldják a vitás kérdéseket, szavatolva a térség minden állama biztonságának és függetlenségének tiszteletben tartását.

Románia — hangsúlyozta a felszólaló — következetesen síkraszáll azért, hogy a közel-keleti konfliktust tárgyalások útján, a Biztonsági Tanács 1967 november 22-i határozata alapján rendezzék. E határozat gyakorlatba ültetése politikai és gyakorlati szempontból, a Közel-Kelet és az egész világ békéjének és biztonságának szempontjából egyaránt feltétlenül szükséges.

A politikai bizottság munkálatai

Az ENSZ-közgyűlés politikai bizottsága 100 szavazattal, ellenszavazat nélkül és 15 tartózkodással (közöttük több NATO-tagállam is) határozati javaslatot fogadott el, amely megbélyegzi a napalm és más gyújtófegyverek alkalmazását katonai konfliktusok idején. Az ENSZ napalm-szakbizottsága jelentése alapján kidolgozott határozat javasolja, hogy tiltsák be e fegyvereket, mert számos áldozatot követelnek és nagy szenvedéseket okoznak a polgári lakosságnak is. A szakbizottságban részt vett Románia is.

Több határozatot fogadtak el a nukleáris kísérletekkel kapcsolatban. Egy másik határozat felkéri a Nemzetközi Atomenergia Ügynökséget, tanulmányozza annak lehetőségét, hogy a fejlődésben lévő országok könnyebben és akadálytalanul hozzájuthassanak a nukleáris tudomány és technológia vívmányaihoz gazdasági és társadalmi előrehaladásuk érdekében.

A Biztonsági Tanács ülése

A portugál gyarmatosítók dél-afrikai politikájával kapcsolatos viták keretében Manuel Jorge, az Angolai Népi Felszabadítási Mozgalom (MPLA) képviselője pénteken este a Biztonsági Tanácsban vázolta e terület helyzetét. Többek között rámutatott, hogy a hazafias erők 1961-ben megindított felszabadítási harca mind nagyobb méreteket ölt Angolában, amelynek egyharmad részét már felszabadították. M. Jorge arra kérte a Biztonsági Tanácsot, szólítsa fel Portugáliát az angolai, mocambiquei és Guinea-Bissau-i vérontás megszüntetésére és arra, hogy a politikai hatalmat adja át az említett területek képviselőinek.

Munkaértekezlet

Az Egyesült Nemzetek New York-i székházában értekezletet tartott az elektronikus számítógépek és számítástechnikák nemzetgazdasági felhasználását és az ez irányú kooperációt tanulmányozó szakértői munkacsoport.

A különböző országok szakembereinek, valamint az ENSZ és a specializált ENSZ-intézmények képviselőinek részvételével megtartott munkaértekezlet a Románia indítványára tavaly elfogadott közgyűlési határozat szellemében zajlott le.

Romániát Nicolae Teodorescu professzor, a Bucureşti-i Egyetem matematikai fakultásának dékánja képviselte.

A VII. és a VIII. oldalt FRISS PANIAN IVÁN szerkesztette

Szovjet—bolgár közös közlemény

Bulgária NK párt- és kormányküldöttségének szovjetunióbeli látogatásáról

MOSZKVA (Agerpres).

Közös közleményt adtak ki annak a látogatásnak a befejezése után, amelyet Bulgária NK párt- és kormányküldöttsége, élén Todor Zsivkovval, a Bolgár KP KB első titkárával, az Államtanács elnökével tett a Szovjetunióban. A közlemény rámutat, hogy a Leonyid Brezsnyevvel, az SZKP KB főtitkárával, Nyikolaj Podgornijjal, a Szovjetunió Legfelsőbb Szovjetje Elnökségének elnökével, Alekszej Koszigginnal, a Minisztertanács elnökével folytatott megbeszélések során kedvezően értékelték a kétoldalú kapcsolatok fejlődését politikai, gazdasági, kulturális téren és egyben kidomborították az együttműködés bővítésének lehetőségeit.

Hangoztatva, hogy jelenleg meg vannak a kedvező feltételek az európai helyzet gyökeres javítására, az európai államok kölcsönösen előnyös gazdasági, tudományos és műszaki kooperációjának fejlesztésére, a felek hangsúlyozták, hogy létrejöttek a feltételek az összeurópai biztonsági konferencia gyakorlati előkészítésére.

A Szovjetunió és Bulgária ugyanakkor állást foglalt a balkáni béke és biztonság erősítése mellett.

A bolgár párt- és kormányküldöttség meghívott egy szovjet párt- és kormányküldöttséget, tegyen hivatalos baráti látogatást Bulgáriában. A meghívást elfogadták.

Amerikai támadások Vietnam DK ellen

HANOI (Agerpres).

Amint a VNA hírügynökség jelenti, Vietnam DK Külügyminisztériuma november 17-én nyilatkozatban mutatott rá, hogy az utóbbi napokban az amerikai adminisztráció a dél-vietnami bombatámadások fokozásával párhuzamosan kétszeresére emelte a Vietnam DK ellen bevetett repülőgépek számát. Ugyanakkor — hangsúlyozza a nyilatkozat —, amerikai hadihajók támadásokat intéztek számos partvidéki tartomány ellen.

Vietnam DK Külügyminisztériuma elítéli ezeket a cselekedeteket, és követeli az amerikai kormánytól, azonnal szüntesse meg a bombatámadásokat, az észak-vietnami kikötők elaknásítását és blokádját, vessen véget Vietnam DK szuverenitása és biztonsága mindennemű megsértésének.

Az NSZK-ban ma tartják meg a bundestagi választásokat

BONN. — Vasile Crişu, az Agerpres külföldi tudósítója közli:

Németország Szövetségi Köztársaságában ma, vasárnap tartják meg az előbbre hozott hetedik bundestagi választásokat. Mint ismeretes, Willy Brandt kancellár kezdeményezésére, az alkotmányos előírásoknak megfelelően, a Bundestag szeptember 22-én jóváhagyta a választások kiírását.

A parlamenti választásokra a Szociáldemokrata Párt és a Szabaddemokrata Párt — az eddigi kormánykoalíció, a Kereszténydemokrata Unió—Keresztényszociális Unió, a Német Kommunista Párt, valamint néhány más politikai csoport állított jelölteket.

Tekintettel a választási kampány alatt megvitatott problémák sokrétűségére és jelentőségére, elsősorban az NSZK-nak az európai béke, biztonság és kooperáció kérdéseinek rendezésével kapcsolatos álláspontjára, valamint az ország gazdasági és társadalmi fejlesztésére irányuló elgondolásokra, a szavazáson előreláthatólag nagy tömegek vesznek részt.

Az NSZK egész területén körülbelül 60 ezer szavazóközpontot rendeztek be, s ezek reggel nyolctól este hatig lesznek nyitva. A nyugatnémet választási testület 40,8 millió állampolgárt ölel fel, s ebből 4,8 millió most először szavaz. A lakosságnak 496 bundestagi képviselőt kell megválasztania, közülük 248-at névszerint a választókerületekben, 248-at pedig tartományi szinten, a különböző pártok választási névjegyzékein feltüntetett jelöltek közül.

LEGFRISSEBB HÍREINK

Magyar—egyiptomi kereskedelmi megállapodást írtak alá 1973-ra Kairóban. A megállapodás értelmében Egyiptom főleg gyapotot, citrusfélét, textíliát, hűtőszekrényeket és más árukat szállít Magyarországnak, és cserébe alumíniumot, gépeket és berendezéseket, vegyipari és mezőgazdasági termékeket vásárol tőle.

■

Santiago de Chileben megkezdődött az állami gazdasági szektor alkalmazottainak első országos gyűlése. Az összejövetelen több mint 1500 állami ellenőrzés alatt működő vállalat munkása és tisztviselője vesz részt.

A jövő évi iparfejlesztési terv megvitatására összehívott gyűlést Jorge Godoy, a Chilei Egységes Munkásközpont megbízottja nyitotta meg.

■

Amint az Uj Kina közli, műszaki segélynyújtási és fejlesztési megállapodást írtak alá Málta és a Kínai NK képviselői.

■

Costa Rica Köztársaság kormánya panaszt emelt a főállamilgyésznél az Allied Chemical Corporation észak-amerikai társaság ellen szerződésszegés címen. A beadvány értelmében az amerikai társaságnak tiszteletben kell tartania a megállapodás feltételeit, ellenkező esetben be kell szüntetnie tevékenységét Costa Rica területén, miután kárpótolta a kormányt az államnak okozott károkért.

■

Bhupesh Gupta, az Indiai Kommunista Párt Országos Tanácsának titkára, a párt parlamenti frakciójának vezére a parlament felsőházában kérte, hogy az ország összes államaiban haladéktalanul hajtsák végre a földreformot. A kommunista képviselő rámutatott: azonnal el kell hárítani a nagybirtokosok és a hűbéri reakció által a földreform-törvény alkalmazása elé gördített akadályokat.

Mohan Dharya államminiszter válaszolva, többek között rámutatott, hogy az indiai központi kormány és az országos tervbizottság megteszi a szükséges lépéseket az agrárreform gyors és hatékony végrehajtására India egész területén.

November 18-án állategészségügyi megállapodást kötött Románia Szocialista Köztársaság kormánya és Irán császári kormánya.

A megállapodást román részről Angelo Miculescu mezőgazdasági, élelmiszeripari és vízügyi miniszter, iráni részről Manszur Ruhani, a mezőgazdaság és a természeti erőforrások minisztere írta alá.

A Shri Lanka-i Kommunista Párt nyilatkozatot tett közzé, s ebben támogatja a dolgozó nép érdekében tett kormányintézkedéseket, újabb határozott lépéseket szorgalmaz az ország gazdasági problémáinak megoldására.

Külpolitikai téren a Kommunista Párt kéri a szocialista országokkal való együttműködés fokozását.

■

A Hedi Nouira tunéziai miniszterelnök egyiptomi látogatásáról kiadott közös közlemény hangoztatja mindkét népnek azt az óhaját, hogy minden területen tovább fejlesszék a kapcsolatokat. A MEN hírügynökség által továbbított közlemény szerint a Maghreb-országok közötti együttműködés megszilárdítása, valamint az Arab Köztársaságok Szövetségének megalakulása az arab világ egységtörekvéseinek megvalósítását szolgálja.

■

Közleményt adtak ki az Európai Szabadkereskedelmi Egyesülés (EFTA) miniszteri tanácsának bécsi ülésszakáról. A közlemény szerint a felek megegyeztek, hogy Nagy-Britannia és Dánia kilépése, tehát 1973. január 1. után is folytatják együttműködésüket.

Amint a közleményből kitűnik, a tagállamok miniszterei egyetértettek a nyugati pénzrendszer reformjának fontosságát és sürgősségét illetően, a világkereskedelem fejlődése érdekében pedig szorgalmazták a Kelet-Nyugat kereskedelem folytatását.

A jugoszláviai Opatijában november 13 és 18 között megtartották a Balkán-országok Vöröskereszt és Vörös Félhold egyesületeinek konferenciáját.

Hazánkból küldöttség vett részt Mihai Burcă vezérezredes, a Vöröskereszt Egyesületek Országos Tanácsának elnöke vezetésével.

■

A Csehszlovák SZK Tudományos Akadémiájának 30. ülésszakán 14 új tiszteletbeli tagot választottak meg a nemzetközi hírnevű tudományos személyiségek közül. Az új tiszteletbeli tagok között van Miron Nicolescu akadémikus, Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának elnöke is.

■

Bratislavában befejeződött a diákok tudományos munkásságával kapcsolatos III. nemzetközi verseny. A rendezvényen részt vett a Babeş-Bolyai egyetem gazdaságtudományi fakultásának küldöttsége is. A legtöbb díjat a vendéglátó ország képviselői után a román versenyzők kapták: ketten első helyet, ketten második helyet, egy harmadik helyet és ketten dicsérő oklevelet kaptak.

A vietnami hírügynökség nyilatkozatban közölte, hogy november 20-án újból találkozni fog Le Duc Tho, a párizsi négyes-konferencián részt vevő Vietnam DK küldöttségének különtanácsosa és Henry Kissinger, az USA elnökének nemzetbiztonsági tanácsosa.

Vörös Lobogó szerkesztőség: Republicii út 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128 34. Nyomda: 120-77. Tip. Arad. 40 168